

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Медичний інститут
Кафедра стоматології

Затверджено
на засіданні кафедри стоматології
протокол № 1 від 28.08.2017 р.
Завідувач кафедри
_____ д.мед.н. Лахтін Ю.В.

МЕТОДИЧНІ РОЗРОБКИ

для підготовки студентів до практичних занять

ПРОФІЛАКТИКА СТОМАТОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ

3 курс

Суми-2017

Методичні вказівки складено:

зав. кафедри, д мед. н. Лахтін Ю.В.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ 5 семестр

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Введення в курс профілактики. Загальні питання профілактики стоматологічних захворювань. Мета, завдання, методи, оцінка економічної ефективності профілактики.	2
2.	Анатомо-фізіологічні особливості будови порожнини рота у віковому аспекті. Етапи розвитку щелепно-лицевої ділянки, формування зубів, слизової оболонки рота та пародонту.	2
3.	Запис зубної формули: клінічна, анатомічна, ВООЗ. Методи стоматологічного обстеження, його алгоритм.	2
4.	Індекси карієсу: КПВ, КПВ +кп, кп зубів, КПп поверхонь.	2
5.	Індекси гігієни порожнини рота: Грін-Вермільона, Федорова-Володкіної, Сілнес-Люу.	2
6.	Індексна оцінка стану тканин пародонту. Практичне засвоєння гігієнічних індексів пародонта (СРІТН, РМА, РІ).	2
7.	Методика обстеження стоматологічного статусу за ВООЗ. Основні показники карієсу зубів. Методи запису основних стоматологічних індексів.	2
8.	Модуль №1	2
9.	Карієсогенна ситуація в порожнині рота. Методи її виявлення та усунення.	2
10.	Структура і біологічні особливості емалі та дентину. Дозрівання емалі після прорізування зуба. Резистентність емалі зуба до каріозного ушкодження.	2
11.	Склад і властивості ротової рідини: її роль в процесах дозрівання емалі, демінералізації та ремінералізації. Захисні механізми порожнини рота.	2
12.	Мікрофлора порожнини рота, її участь в розвитку основних стоматологічних захворювань. Поверхневі утворення на зубах. Класифікація назубних нашарувань. Методи їх виявлення.	2
13.	Гігієнічні засоби для порожнини рота, їх склад та властивості, показання до застосування залежно від стоматологічного статусу.	2
14.	Методи гігієнічного догляду за порожниною рота. Індивідуальна гігієна. Засвоєння чищення зубів. Контрольоване чищення зубів.	2
15.	Індивідуальна профілактика захворювань пародонту. Практичне засвоєння методів індивідуальної профілактики захворювань пародонту.	2
16.	Професійна гігієна порожнини рота. Методи і засоби професійної гігієни порожнини рота.	2
17.	Модуль №2	2

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ 6 семестр

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Ендогенна профілактика карієсу зубів у дітей. Планування, методи проведення.	2
2.	Екзогенна профілактика карієсу у дітей. Планування, методи проведення. Контроль ефективності.	2
3.	Профілактика захворювань пародонту у дітей. Планування, методи проведення.	2
4.	Герметизація фісур зубів. Методи, показання до застосування.	2
5.	Санітарна освіта— складова первинної профілактики стоматологічних захворювань. Організація стоматологічної санітарної освіти, її форми, методи, засоби.	2
6.	Гігієнічне стоматологічне навчання та виховання дітей в організованих дитячих колективах. Проведення уроку здоров'я.	2
7.	Комплексна система профілактики стоматологічних захворювань у дітей. Організаційні принципи. Підготовка і складання програми.	2
8.	Основні етапи впровадження комплексної програми профілактики стоматологічних захворювань у дітей. Оцінка ефективності.	2
9.	Модуль №3.	2
10.	Диференційований залік.	2

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА до практичного заняття № 1

ТЕМА: Введення в курс профілактики. Загальні поняття профілактики стоматологічних захворювань, поняття, мета, завдання, методи, економічна ефективність.

курс - 3, семестр - 5, кількість годин - 2.

I. АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ: Профілактика стоматологічних захворювань - одне з найважливіших завдань охорони здоров'я. Створення та реалізація програм профілактики дає можливість значно знизити захворюваність населення на карієс зубів, зберегти повноцінно функціонуючий періодонт, уникнути порушень у формуванні зубо-щелепового апарату. Попередження захворювань зубів та м'яких тканин порожнини рота є профілактикою системних захворювань, виникнення яких часто пов'язане з наявністю в ротовій порожнині джерела інфекції, особливо при великій кількості зруйнованих зубів, запаленні ясен та ін. патологічних процесів.

II. УЧБОВІ ЦІЛІ:

1. Ознайомитись з розвитком вчення про профілактику стоматологічних захворювань.
2. Засвоїти роль профілактичних заходів у збереженні стоматологічного здоров'я.

III. ЗНАТИ:

Що таке первинна, вторинна, третинна профілактика;
Методику стоматологічного обстеження.

IV. ВМІТИ:

Обґрунтувати вплив заходів первинної, вторинної і третинної профілактики на стоматологічне здоров'я населення;
Оцінити роль раціонального гігієнічного догляду за ротовою порожниною у профілактиці стоматологічних захворювань.

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ:

- записати зубні формули у дітей 2, 5, 7, 9, 12, 15 років;
записати в зошит схему обстеження хворого.

VI. КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕМИ:

1. Дайте визначення поняттю "профілактика".
2. Дайте визначення поняттю "здоров'я".
3. Дайте визначення поняттю "стоматологічне здоров'я".
4. Мета профілактики стоматологічних захворювань.
5. Що являє собою первинна профілактика?
6. Як поділяється первинна профілактика?
7. Основні напрями первинної стоматологічної профілактики.
8. Вторинна профілактика.
9. Основні напрями вторинної профілактики.
 10. Третинна профілактика.
 11. Основні напрями третинної профілактики.

12. Види профілактики стоматологічних захворювань.
13. Методи профілактики стоматологічних захворювань.
14. Засоби профілактики стоматологічних захворювань.
15. Обґрунтування методів екзогенної та ендогенної профілактики стоматологічних захворювань.

VII. САМОСТІЙНА АУДИТОРНА РОБОТА СТУДЕНТА :
підготувати робоче місце та інструментарій для обстеження пацієнта (студента);
під контролем викладача провести обстеження пацієнта (студента).

VIII. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗНАНЬ:

Будова зубо-щелепової системи у дітей різного віку:

Функції органів зубо-щелепової системи.

Інструментарій, який використовується в стоматологічній практиці.

Умови позначення патології твердих тканин зуба.

Правила асептики і антисептики.

Схема обстеження стоматологічного хворого.

- домашнє завдання:

А) Підготуватись до наступного заняття на тему: "Анатомо-фізіологічні особливості будови порожнини рота у віковому аспекті. Етапи розвитку щелепно-лицевої ділянки, формування зубів, слизової оболонки (порожнини рота та пародонта)".

Б) В зошитах скласти таблиці строків формування та прорізування тимчасових і постійних зубів.

IX. ЛІТЕРАТУРА (див. список літератури):

основна: 1-5. додаткова 2 - 7.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА до практичного заняття № 2

ТЕМА: Анатомо-фізіологічні особливості будови порожнини рота у віковому аспекті. Етапи розвитку щелепно-лицевої ділянки, формування зубів, слизової оболонки порожнини рота та пародонту.

курс – 3, семестр – 5, кількість годин – 2.

I. АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ: Актуальність теми: Основна особливість порожнини рота у дітей постійний її розвиток та перебудова як у морфологічному, так і у функціональному плані, які взаємообумовлюють одне одного. Розглядаючи анатомо-фізіологічні особливості порожнини рота у дітей особливу увагу необхідно звертати на будову та функції, а також ембріогенез органів і тканин порожнини рота, знання яких має суттєве значення для профілактики стоматологічних захворювань.

II. УЧБОВІ ЦІЛІ:

1. Ознайомитись з розвитком знань анатомії щелепно-лицевого апарату.
2. Засвоїти роль етапів розвитку щелепно-лицевої ділянки.

III. ЗНАТИ:

Особливості будови ротової порожнини у різні вікові періоди;
Будову зубів та пародонту.

IV. ВМІТИ:

Сформувати систему сучасних правових понять, норм у контексті теми
"Анатомо-фізіологічні особливості будови порожнини рота у віковому аспекті. Етапи розвитку щелепно-лицевої ділянки, формування зубів, слизової оболонки (порожнини рота та пародонту)."
Визначати тимчасовий, змінний та постійний прикус у дітей.

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ:

- записати зубні формули у дітей 2, 5, 7, 9, 12, 15 років;
записати в зошит схему обстеження хворого.

VI. КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕМИ:

1. Періодизація дитячого віку.
2. Зміна пропорцій тіла з віком (за Штратцом).
3. Ембріональний розвиток обличчя та первинної ротової порожнини.
4. Розвиток вторинної ротової порожнини.
5. Анатомо-гістологічна характеристика ротової порожнини.
6. Анатомічна будова зубів.
7. Основні етапи розвитку тимчасових зубів.
8. Фактори, які впливають на формування і мінералізацію тимчасових зубів.
9. Терміни прорізування тимчасових зубів.
10. Основні етапи розвитку постійних зубів.
11. Фактори, які впливають на формування і мінералізацію постійних зубів.
12. Терміни прорізування постійних зубів.
13. Ознаки фізіологічного прорізування зубів.
14. Значення вікових особливостей формування ЩЛД для проведення профілактичних заходів.
15. Ознаки фізіологічного прорізування.
16. Періоди розвитку та формування постійних зубів.

VII. САМОСТІЙНА АУДИТОРНА РОБОТА СТУДЕНТА :

підготувати робоче місце та інструментарій для обстеження пацієнта (студента);
під контролем викладача провести обстеження пацієнта (студента).

VIII. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗНАНЬ:

Будова зубо-щелепової системи у дітей різного віку:

Функції органів зубо-щелепової системи.

Інструментарій, який використовується в стоматологічній практиці.

Умови позначення патології твердих тканин зуба.

Правила асептики і антисептики.

Схема обстеження стоматологічного хворого.

- домашнє завдання:

а) Підготуватись до наступного заняття на тему: «Запис зубної формули: клінічна, анатомічна, ВООЗ. Методи стоматологічного огляду. Алгоритм обстеження. Практичне ознайомлення студентів з методом огляду один на одному».

б) Намалювати в зошити методик у запису зубних формул: клінічної, анатомічної і за ВООЗ .

ІХ. ЛІТЕРАТУРА (див. список літератури):

основна: 5-9. додаткова 3-7.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА до практичного заняття №3

ТЕМА: Запис зубної формули: клінічна, анатомічна, ВООЗ. Методи стоматологічного огляду. Алгоритм обстеження. Практичне ознайомлення студентів з методом огляду один на одному.
курс - 3, семестр - 5, кількість годин - 2.

I. АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ: Постановка правильного діагнозу в більшості випадків є запорукою успішного лікування хворого. Діагностика є надзвичайно складним процесом, що охоплює синтез і аналіз всіх даних, отриманих від пацієнта, диференціацію зі схожими захворюваннями. Досконале володіння методикою обстеження стоматологічного пацієнта є основним методом діагностики морфологічних та функціональних відхилень у розвитку ЗЩС, що в значній мірі допомагає в постановці правильного діагнозу, а відтак забезпечує ефективність профілактичних та лікувальних заходів.

II. УЧБОВІ ЦІЛІ:

Навчити студентів методиці стоматологічного обстеження дітей різного віку, враховуючи анамнестичні, об'єктивні дані і додаткові методи дослідження.

III. ЗНАТИ:

Стоматологічний інструментарій і методи огляду на фантомах;
Топографо-анатомічні особливості молочних та постійних зубів.

IV. ВМІТИ:

Сформувати уявлення про залежність стоматологічного здоров'я від своєчасності діагностики стоматологічних захворювань
Розрізнити групи зубів та вказати їх групову приналежність.

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ:

- записати зубні формули у дітей 2, 5, 7, 9, 12, 15 років;
записати в зошит схему обстеження хворого.

VI. КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕМИ:

1. Методика обстеження дитини у стоматолога.
2. Методи обстеження в стоматології.
3. Послідовність обстеження дитини у стоматолога.
4. Скарги і анамнез пацієнта.
5. Огляд пацієнта.
6. Послідовність та особливості пальпації регіонарних лімфатичних вузлів при обстеженні у стоматолога.
7. Обстеження м'яких тканин ротової порожнини.
8. Стан зубного ряду.
9. Способи запису зубної формули.
10. Особливості запису зубної формули за ВООЗ.
11. Позначення стану кожного зуба у зубній формулі.
12. Терміни прорізування тимчасових зубів.
13. Терміни прорізування постійних зубів.
14. Ознаки фізіологічного прорізування зубів.
15. Характер прикусу.
16. Додаткові методи обстеження.
17. Інструменти для огляду порожнини рота.
18. Правила дезінфекції та стерилізації стоматологічних інструментів.

VII. САМОСТІЙНА АУДИТОРНА РОБОТА СТУДЕНТА :

підготувати робоче місце та інструментарій для обстеження пацієнта (студента);

під контролем викладача провести обстеження пацієнта (студента).

VIII. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗНАНЬ:

Будова зубо-щелепової системи у дітей різного віку:

Функції органів зубо-щелепової системи.

Інструментарій, який використовується в стоматологічній практиці.

Умови позначення патології твердих тканин зуба.

Правила асептики і антисептики.

Схема обстеження стоматологічного хворого.

- домашнє завдання:

А) Підготуватись до наступного заняття на тему: "Індекси карієсу зубів. Практичне засвоєння індексів КПВ зубів, КПВ+кп зубів, кп зубів, КПп поверхонь".

Б) Виписати в зошити статистичні показники карієсу зубів: поширеність карієсу, інтенсивність ураження карієсом, приріст інтенсивності карієсу, редукція карієсу зубів, активність карієсу.

ІХ. ЛІТЕРАТУРА (див. список літератури):

- основна: 1-2, 10; додаткова: 3-7, 9

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА практичного заняття № 4

ТЕМА: Індекси карієсу зубів. Практичне засвоєння індексів КПВ зубів, КПВ+кп зубів, кп зубів, Кпп поверхонь.

курс –3, семестр –5, кількість год –2.

I. АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ: планування лікувально-профілактичної допомоги, розробка профілактичних програм і оцінка їх ефективності не можливі без вивчення стоматологічної захворюваності населення, основними показниками якої є поширеність (%), інтенсивність карієсу зубів, приріст інтенсивності.

II. УЧБОВІ ЦІЛІ: Навчити студентів визначенню і реєстрації стоматологічного статусу. Освоїти методику оцінки основних показників карієсу зубів (поширеність, інтенсивність, приріст інтенсивності).

Засвоїти основи деонтології і етики.

III. ЗНАТИ:

- морфологічну характеристику молочних і постійних зубів;
показники захворюваності зубів, умовні позначення патологічних станів твердих тканин.

IV. УМІТИ:

провести обстеження стоматологічного хворого;
заповнити медичну документацію;
діагностувати ураження твердих тканин зубів.

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ:

записати в зошит визначення поширеності карієсу зубів;
записати в зошит визначення інтенсивності карієсу зубів;
записати в зошит визначення приросту карієсу і редукції карієсу;
вирахувати інтенсивність і поширеність карієсу зубів в досліджуваній групі.

VI. КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕМИ:

Будова і основні фізіологічні особливості твердих тканин зуба.

Діагностика карієсу зубів.

Індексна оцінка інтенсивності карієсу зубів у дітей різного віку.

Індексна оцінка поширеності карієсу зубів у дітей різного віку.

Індексна оцінка приросту карієсу зубів у дітей різного віку.

Індексна оцінка карієсу поверхонь.

Оцінка індексів КПВ, КПВ+кп, кп зубів.

Оцінка інтенсивності карієсу зубів по ВІЗ.

Оцінка інтенсивності карієсу зубів зао Т. Ф. Виноградовою.

VII. САМОСТІЙНА АУДИТОРНА РОБОТА СТУДЕНТА:

обстеження стоматологічних пацієнтів;

заповнення медичної документації;

визначення індексів карієсу;

інтерпретація індексів.

VIII. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗНАНЬ:

Топографічна анатомія тимчасових і постійних зубів.

Діагностика карієсу зубів.

Індексна оцінка інтенсивності карієсу зубів.

Показник редукції карієсу зубів.

Оцінка інтенсивності карієсу зубів за Виноградовою Т.Ф.

Розрахунок ступеня активності карієсу.

IX. ЛІТЕРАТУРА (див. список літератури):

1. основна: 1-9, 5, 6.

2. додаткова: 1-4, 2-8.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА практичного заняття № 5

ТЕМА: Індеси гігієни порожнини рота. Практичне освоєння гігієнічних індексів (Грін-вермілліона, Федорова-Володкиної, Силнес-Лоу).

курс –3, семестр –5, кількість год –2.

I. АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ: Важливість даної теми визначається складним взаємозв'язком осередків інфекції в порожнині рота з виникненням стоматологічних захворювань. Вирішення цієї проблеми може здійснюватися при проведенні профілактичних заходів, які починаються з своєчасного виявлення і усунення причин, умов виникнення і розвитку захворювання.

II. УЧБОВІ ЦІЛІ: Навчити студентів методиці оцінки гігієнічного стану порожнини рота за гігієнічними індексами.
Засвоїти основи деонтології і етики.

III. ЗНАТИ:

- мікробний склад зубного нальоту, каменю, слини;
біохімічні процеси в зубному нальоті;
гістологічна будова емалі;
хімічний склад емалі;
механізм дії зубного нальоту, каменю.

IV. УМІТИ:

визначити зубний наліт;
визначити зубний камінь;
оцінювати гігієнічний стан порожнини рота;

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ:

- підготувати схеми гігієнічних індексів;
виписати формули для обчислення гігієнічних індексів.

VI. КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕМИ:

Склад і фізіологічні властивості емалі зуба.
Склад і властивості зубних нашарувань.
Класифікація зубних нашарувань.
Індексна оцінка гігієнічного стану порожнини рота.
Класифікація індексів гігієни порожнини рота..
Механізм утворення зубного нальоту, каменю.

VII. САМОСТІЙНА АУДИТОРНА РОБОТА СТУДЕНТА:

обстеження стоматологічного хворого;
заповнення медичної документації;
визначення на пацієнтах (студентах) індексів гігієни порожнини рота;
інтерпретація отриманих результатів.

VIII. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗНАНЬ:

Роль мікроорганізмів у виникненні захворювань порожнини рота.
Роль зубних відкладень.
Механізм їх освіти.
Значення гігієни порожнини рота в профілактиці стоматологічних захворювань.
Визначення індексів гігієни порожнини рота:
Грін-вермілліона;
Федорова-володкиной;
Силнес-лоу
методика проведення, інтерпретація отриманих результатів.

IX. ЛІТЕРАТУРА (див. список літератури):

основна: 5, 3;
додаткова: 8-10.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА практичного заняття № 6

ТЕМА: Індексна оцінка стану тканин пародонту. Практичне засвоєння індексів пародонту (СРІТN, РМА, РІ).

курс –3, семестр –5, кількість год –2.

I. АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ: Для діагностики захворювань пародонту, визначення ступеня поширеності патологічного процесу, оцінки ефективності лікування застосовуються індекси пародонту.

II. УЧБОВІ ЦІЛІ: Навчити студентів методів раннього виявлення ураження тканин пародонту. Засвоїти методику визначення індексів СРІТN, РМА, РІ.

III. ЗНАТИ:

- особливості будови тканин пародонту у віковому аспекті;
механізм виникнення і розвитку запального процесу в тканинах пародонту;
чинники, які викликають зміни в тканинах пародонту.

IV. УМІТИ:

оцінити візуально стан тканин пародонту;
визначити індекс кровоточивості;
- провести визначення пародонтальних індексів.

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ:

- виписати формули для обчислення пародонтальних індексів.
- замалювати в зошиті схеми зубних дуг для визначення пародонтальних індексів;

VI. КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕМИ:

Будова тканин пародонту у віковому аспекті.
Роль зубних нашарувань в розвитку захворювань тканин пародонту.
Механізм розвитку запального процесу в тканинах пародонту
Механізм утворення зубодесневих кишень.
Якісна і кількісна оцінка стану тканин пародонту.
Методика визначення індексів пародонту.
Проба Пісарєва-Шиллера.
Інтерпритація отриманих даних.

VII. САМОСТІЙНА АУДИТОРНА РОБОТА СТУДЕНТА:

обстеження хворого;
заповнення медичної документації;
визначення пародонтальних індексів;
інтерпритація отриманих даних;
рішення тестів, ситуативних завдань.

VIII. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗНАНЬ:

Які особливості будов пародонту у дітей?

Чинники ризику виникнення запальних процесів в пародонті.

Яка роль зубних відкладень у виникненні гінгівіту, пародонтиту?

Які біохімічні процеси відбуваються під час запального процесу в тканині пародонту?

Які характерні патоморфологічні зміни?

Як визначити ступінь запального процесу в тканині пародонту?

Пародонтальні індекси з цифровою характеристикою?

IX. ЛІТЕРАТУРА (див. список літератури).

основна: 5, 3

додаткова: 8-10.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА практичного заняття № 7

ТЕМА: Методика обстеження стоматологічного статусу за ВООЗ. Основні показники карієсу зубів. Методи запису основних стоматологічних індексів.

курс –3, семестр –5, кількість год –2.

I. АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ: Планування лікувально-профілактичної допомоги, розробка регіональних профілактичних програм і оцінки їх ефективності неможлива без вивчення стоматологічної захворюваності методом епідеміологічного обстеження.

II. УЧБОВІ ЦІЛІ: Навчити студентів методиці епідобстеження студентів, інших категорій населення, заповнювати карту ВООЗ. Розвинути уявлення про вплив екологічних чинників на здоров'ї людини.

III. ЗНАТИ:

будова тимчасових і постійних зубів;
класифікацію каріозних поразок;
умовні позначення патології твердих тканин;
симптоми патології пародонту;
структуру карту ВООЗ (1995р.)

IV. УМІТИ:

розрізняти молочні і постійні зуби;
провести обстеження і заповнити карту ВООЗ;
- записувати зубну формулу.

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ:

- вивчити карту ВООЗ;

записати в зошит розділи карти ;
підготувати карту ВООЗ (1995р.)

VI. КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕМИ:

Етапи проведення епідобстеження.
Дати характеристику кожного етапу.
Структура карти ВООЗ.
Методика заповнення карти ВООЗ.
Індекси карієсу зубів.
Індекси пародонту.

VII. САМОСТІЙНА АУДИТОРНА РОБОТА СТУДЕНТА:

самостійне заповнення карти ВООЗ;
визначення гігієнічних індексів
визначення пародонтальних індексів і інтенсивності карієсу;
аналіз заповнення карт ВООЗ
рішення тестів.

VIII. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗНАНЬ:

Як проводиться підготовка до епідобстеження?
Які основні завдання епідобстеження?
Чому потрібна карта для епідобстеження?
Які основні розділи карти ВООЗ.
Як формуються бригади для епідобстеження ?
Підготовка інструментарію.

IX. ЛІТЕРАТУРА (див. список літератури):

основна: текст лекції, 1-6
додаткова: 1-9.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА практичного заняття № 8

ТЕМА: Підсумковий контроль модуля № 1.

курс –3, семестр –5, кількість год. –2.

I. АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ: Систематизувати придбані знання, визначити ступінь засвоєння вивчених тем.

II. УЧБОВІ ЦІЛІ: Мати уяву про роль вітчизняних учених в розвитку профілактики стоматологічних захворювань. Ознайомитися з питаннями про поширеність стоматологічних захворювань в області, Україні.

Навчити студентів застосовувати придбані знання в практичній стоматології.

III. ЗНАТИ:

анатомічна будова зубо-щелепної системи у дітей різного віку;
функцію органів зубо-щелепної системи;
топографію молочних і постійних зубів;
мікробіологічний склад слини, зубного нальоту;
донозологічну діагностику стоматологічних захворювань;
індексну оцінку гігієни порожнини рота;
індексну оцінку стану тканин пародонту;
індексну оцінку карієсу зубів;
методику обстеження стоматологічного хворого.

IV. УМІТИ:

проводити огляд хворого з використанням основного набору інструментів;
використовувати додаткові методи дослідження;
визначати індекси карієсу;
визначати індекси гігієни порожнини рота;
визначати індекси пародонтальні;
проводити оцінку отриманих даних;
визначати карієсогенну ситуацію в порожнині рота.

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ:

готуватися до контрольного заняття.

VI. КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕМИ:

Фізіологічні особливості ротової порожнини у дітей.
Топографо-анатомічна будова молочних зубів.
Топографо-анатомічна будова постійних зубів.
Відмінність молочних і постійних зубів.
Методи та послідовність стоматологічного обстеження пацієнта.
Характеристика зубного ряду, прикусу.
Позначення стану кожного зуба у зубній формулі.
Інструменти для огляду порожнини рота,
Стоматологічні інструменти, правила дезінфекції та стерилізації.
Періоди дитячого віку (Т.В. Капітан, 2003).
Схема періодизації дитинства (П.С. Мощич, 1994).
Порядок прорізування молочних зубів.
Порядок прорізування постійних зубів.
Об'єктивна оцінка стану пародонту.
Додаткові методи обстеження.
Фізичні методи діагностики (електроодонтометрія, метод транслюмінації, люмінесцентна діагностика, стоматоскопія, капіляроскопія, біомікроскопія, реографія (імпеданс на плетизмографія), фото плетизмографія, термометрія, полярографія, електроміографія, рентгенографія).
Лабораторні методи дослідження (цитологічний, мікробіологічний, біохімічний, морфологічний).
Імунологічні методи дослідження.

Будова і основні фізіологічні особливості твердих тканин зуба.
Гістологічна будова твердих тканин тимчасових і постійних зубів.
Зубні відкладення: види, структура та їх роль у виникненні карієсу зубів.
Класифікація зубних відкладень
Діагностика карієсу зубів.
Загальні та місцеві карієсогенні фактори.
Поширеність та інтенсивність карієсу зубів у дітей.
Прееруптивна (системна) профілактика карієсу зубів.
Постеруптивна (місцева) профілактика карієсу зубів.
Оцінка індексів кп, КПВ, КПВ+кп, КПп.
Оцінка інтенсивності карієсу за ВООЗ.
Ступені інтенсивності карієсу зубів за Т.Ф. Виноградовою.
Засоби та методи загальної профілактики карієсу зубів у дітей.
Індексна оцінка гігієнічного стану порожнини рота.
Класифікація індексів гігієни.
Індекс Федорова-Володкіної, кількісна оцінка.
Індекс Федорова-Володкіної, якісна оцінка.
Індекс Грін-Вермільйона, індекс Грін-Вермільйона спрощений (ОНІ-S), критерії оцінки.
Індекс Сілнес-Лоу (PLI), критерії оцінки, методика обчислення.
Індекс Лоу-Сілнес (GI), критерії оцінки відмінність від попереднього.
Механізм утворення зубного налету.
Пелікула зуба, зубна бляшка, зубний камінь: склад, властивості.
Властивості та роль слини.
Буферна ємність слини
Будова пародонту.
Загальні і місцеві етіологічні фактори захворювань пародонту.
Класифікація захворювань пародонту.
Методи оцінки стану тканин пародонту.
Індексна оцінка стану тканин пародонту.
Індекси кровоточивості (Мюлеманн, Кьочке).
Ступені рухомості зубів.
Визначення стійкості капілярів.
Вимірювання глибини пародонтальних кишень.
Методики визначення пародонтальних індексів.
Індекс Лоу-Сілнес (GI).
Індекс гінгівіту (ПМА).
Індекс PI (Рассела).
Індекс Рамфьорда.
Комплексний пародонтальний індекс (П.А. Леус).
Індекс потреби лікування захворювань пародонту (СРІТN).
Значення зубоцелепних аномалій у виникненні запальних захворювань пародонту.
Комплекс заходів з профілактики захворювань тканин пародонту.
Послідовність заповнення карти ВООЗ.
Вікові групи для стоматологічного обстеження за ВООЗ.

Загальна інформація. Позначення ЩЛД. Стан пародонту. Стан зубів і потреба в їх лікуванні.

Критерії діагностики і кодування.

Індекс каріозних, пломбованих та видалених зубів (КПВ).

Потреба в лікуванні окремих зубів. Флюороз. Наявність ортопедичних конструкцій чи їх потреба.

Ураження слизової оболонки рота і кісткової тканини.

Стан СНЩС.

Потреба у невідкладній допомозі.

Обробка результатів епідеміологічного обстеження.

VII. САМОСТІЙНА АУДИТОРНА РОБОТА СТУДЕНТА:
рішення ситуативних задач, тестів.

VIII. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗНАНЬ: /додаються/.

IX. ЛІТЕРАТУРА: основна: 1-3, 5, 6.

додаткова: 7, 8, 9, 11.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА практичного заняття № 9

ТЕМА: Карієсогенная ситуація в порожнині рота. Методи її виявлення та усунення.

курс –3, семестр –5, кількість год. –2.

I. АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ: Мікрофлора порожнини рота грає важливу роль у виникненні стоматологічних захворювань. Зубні нашарування є дуже важливим місцевим етіологічним чинником при розвитку карієсу зубів і захворювань пародонту.

II. УЧБОВІ ЦІЛІ: Мати уяву про роль вітчизняних учених в розвитку даного питання. Навчити студентів визначати і знімати зубні нашарування. Опанувати методикою визначення карієсогенності нальоту.

III. ЗНАТИ:

мікробіологічний склад слини;

біохімічні властивості і склад слини;

механізм утворення зубної бляшки;

механізм утворення м'якого зубного нальоту;

механізм утворення зубного каменю.

IV. УМІТИ:

- визначити види зубних відкладень;
- визначити рН слини, в'язкість, швидкість утворення зубного нальоту;
- провести огорожу матеріалу для визначення мікрофлори зубного нальоту.
- провести огорожу матеріалу на мікробіологічне дослідження.

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ:

- мікробіологічний склад слини;
- замалювати в зошиті /альбомі/ розташування зубних нашарувань;
- вивчити питання теми.

VI. КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕМИ:

- Мікробіологічний склад слини, зубних нашарувань.
- Роль патогенних мікроорганізмів у виникненні стоматологічних захворювань.
- Класифікація зубних нашарувань.
- Склад і властивості зубних нашарувань.
- Хімічний склад змішаної слини.
- Біохімічні і фізичні властивості ротової рідини.

VII. САМОСТІЙНА АУДИТОРНА РОБОТА СТУДЕНТА:

- обстеження хворого (студента), визначення видів зубних нашарувань;
- визначення карієсогенності зубного нальоту;
- провести огорожу для оцінки мікробіологічного складу зубного нальоту;
- рішення тестів.

VIII. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗНАТЬ:

- Як проводиться огорожа матеріалу для визначення мікроорганізмів, які містяться в слині, зубному нальоті?
- Як визначається карієсогенність зубного нальоту?
- Як діагностувати зубну бляшку?
- Які мікроорганізми порожнини рота мають виражені карієсогенні властивості?
- Захисні механізми порожнини рота.
- Донозологічна діагностика карієсу зубів, захворювань пародонту.

IX. ЛІТЕРАТУРА (див. список літератури):

- основна: 1-6
- додаткова: 7-9.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА до практичного заняття № 10

ТЕМА: Структура і біологічні особливості емалі та дентину. Дозрівання емалі після прорізування зуба. Резистентність емалі зуба до каріозного ушкодження.

курс – 3, семестр – 5, кількість годин – 2.

I. Актуальність теми: Захворювання ротової порожнини, які і інші хвороби людини, викликаються та визначаються зовнішніми факторами (мікроорганізми, фізичні, хімічні впливи тощо) та системними внутрішніми факторами (спадковість, імунна, ендокринна система тощо). За сучасними уявленнями розвиток карієсу відбувається внаслідок складної взаємодії зовнішніх і внутрішніх факторів, що реалізуються в системі мікроорганізм-слина-структура емалі.

II. Навчальні цілі заняття:

Ознайомитись з розвитком наукових поглядів на карієсогенну ситуацію в ротовій порожнині.

Засвоїти вплив зубних відкладень на стан ротової порожнини.

III. Знати :

особливості будови ротової порожнини у різні вікові періоди;

класифікацію назубних нашарувань;

мікробний та біохімічний склад слини і зубного нальоту.

IV. Вміти:

встановлювати психологічний контакт з пацієнтом та його родичами;

видаляти м'які та тверді зубні відкладення;

визначати гігієнічні та парадонтальні індекси.

V. Матеріали методичного забезпечення заняття:

1). Матеріали контролю для підготовчого етапу заняття:

питання для контролю вихідного рівня знань:

Мікробна флора ротової порожнини в нормі.

Її видовий склад.

Роль мікроорганізмів у виникненні карієсу зубів.

Роль мікроорганізмів у виникненні запальних захворювань ротової порожнини.

Класифікація зубних відкладень.

Пелікула зуба: склад, властивості.

Зубна бляшка.

Механізм утворення зубного нальоту.

Зубний камінь: склад, вплив на тканини пародонту:

РН – середовище порожнини рота.

РН – середовище зубної бляшки.

Способи виявлення зубних відкладень.

Методика проведення гігієнічних індексів:

Федорова – Володкіної,

Грін – Вермілліона,

Сілнес – Лоу.

Методика проведення парадонтальних індексів:

РМА

СРІТН

РІ(Рассела)

Способи видалення зубних відкладень.

Рекомендації щодо лікувально-профілактичної та медикаментозної терапії.

2) Матеріали методичного забезпечення основного етапу заняття:

- тести

3) Матеріали для заключного етапу

амбулаторні карти;

контроль вихідного рівня знань;

тестовий контроль;

практичні навички.

VI. Матеріали методичного забезпечення самопідготовки студентів:

- методичні рекомендації;

- домашні завдання:

а) Підготуватись до наступного завдання на тему: «Склад і властивості ротової рідини: її роль в процесах дозрівання емалі, де мінералізації та ре мінералізації. Захисні механізми порожнини рота».

б) Виписати в зошити класифікацію предметів та засобів гігієнічного догляду за ротовою порожниною, скласти схему вибору гігієнічних засобів залежно від стоматологічного статусу.

VII. Література (див. список літератури):

основна: 5-9.

додаткова 3,7.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА до практичного заняття № 11

ТЕМА: Склад і властивості ротової рідини: її роль в процесах дозрівання емалі, де мінералізації та ре мінералізації. Захисні механізми порожнини рота.

курс – 3, семестр – 5, кількість годин – 2.

I. Актуальність теми: Захворювання ротової порожнини, які і інші хвороби людини, викликаються та визначаються зовнішніми факторами (мікроорганізми, фізичні, хімічні впливи тощо) та системними внутрішніми факторами (спадковість, імунна, ендокринна система тощо). За сучасними уявленнями розвиток карієсу відбувається внаслідок складної взаємодії зовнішніх і внутрішніх факторів, що реалізуються в системі мікроорганізм-слина-структура емалі.

II. Навчальні цілі заняття:

Ознайомитись з розвитком наукових поглядів на карієсогенну ситуацію в ротовій порожнині.

Засвоїти вплив зубних відкладень на стан ротової порожнини.

III. Знати :

особливості будови ротової порожнини у різні вікові періоди;

класифікацію назубних нашарувань;

мікробний та біохімічний склад слини і зубного нальоту.

IV. Вміти:

встановлювати психологічний контакт з пацієнтом та його родичами;

видаляти м'які та тверді зубні відкладення;

визначати гігієнічні та парадонтальні індекси.

V. Матеріали методичного забезпечення заняття:

1). Матеріали контролю для підготовчого етапу заняття:

питання для контролю вихідного рівня знань:

Мікробна флора ротової порожнини в нормі.

Її видовий склад.

Роль мікроорганізмів у виникненні карієсу зубів.

Роль мікроорганізмів у виникненні запальних захворювань ротової порожнини.

Класифікація зубних відкладень.

Пелікула зуба: склад, властивості.

Зубна бляшка.

Механізм утворення зубного нальоту.

Зубний камінь: склад, вплив на тканини пародонту:

РН – середовище порожнини рота.

РН – середовище зубної бляшки.

Способи виявлення зубних відкладень.

Методика проведення гігієнічних індексів:

Федорова – Володкіної,

Грін – Вермілліона,

Сілнес – Лоу.

Методика проведення парадонтальних індексів:

РМА ,СРІТН ,РІ(Рассела)

Способи видалення зубних відкладень.

Рекомендації щодо лікувально-профілактичної та медикаментозної терапії.

2) Матеріали методичного забезпечення основного етапу заняття:

- тести

3) Матеріали для заключного етапу

амбулаторні карти;

контроль вихідного рівня знань;

тестовий контроль;

практичні навички.

VI. Матеріали методичного забезпечення самопідготовки студентів:

- методичні рекомендації;

- домашні завдання:

а) Підготуватись до наступного завдання на тему: «Мікрофлора порожнини рота, її участь у розвитку основних стоматологічних захворювань. Поверхневі утворення на зубах. Класифікація назубних нашарувань.Методи їх виявлення».

б)Виписати в зошити класифікацію предметів та засобів гігієнічного догляду за ротовою порожниною, скласти схему вибору гігієнічних засобів залежно від стоматологічного статусу.

VII. Література (див. список літератури):

основна: 5-9 .

додаткова 3,7.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА

до практичного заняття № 12

ТЕМА: Мікрофлора порожнини рота, її участь у розвитку основних стоматологічних захворювань. Поверхневі утворення на зубах. Класифікація назубних нашарувань.Методи їх виявлення.

курс – 3, семестр – 5, кількість годин – 2.

I. Актуальність теми: Захворювання ротової порожнини, які і інші хвороби людини, викликаються та визначаються зовнішніми факторами (мікроорганізми, фізичні, хімічні впливи тощо) та системними внутрішніми факторами (спадковість, імунна, ендокринна система тощо). За сучасними уявленнями розвиток карієсу відбувається внаслідок складної взаємодії зовнішніх і внутрішніх факторів, що реалізуються в системі мікроорганізм-слина-структура емалі.

II. Навчальні цілі заняття:

Ознайомитись з розвитком наукових поглядів на карієсогенну ситуацію в ротовій порожнині.

Засвоїти вплив зубних відкладень на стан ротової порожнини.

III. Знати :

особливості будови ротової порожнини у різні вікові періоди;
класифікацію назубних нашарувань;
мікробний та біохімічний склад слини і зубного нальоту.

IV. Вміти:

встановлювати психологічний контакт з пацієнтом та його родичами;
видаляти м'які та тверді зубні відкладення;
визначати гігієнічні та парадонтальні індекси.

V. Матеріали методичного забезпечення заняття:

1). Матеріали контролю для підготовчого етапу заняття:

питання для контролю вихідного рівня знань:

Мікробна флора ротової порожнини в нормі.

Її видовий склад.

Роль мікроорганізмів у виникненні карієсу зубів.

Роль мікроорганізмів у виникненні запальних захворювань ротової порожнини.

Класифікація зубних відкладень.

Пелікула зуба: склад, властивості.

Зубна бляшка.

Механізм утворення зубного нальоту.

Зубний камінь: склад, вплив на тканини пародонту:

РН – середовище порожнини рота.

РН – середовище зубної бляшки.

Способи виявлення зубних відкладень.

Методика проведення гігієнічних індексів:

Федорова – Володкіної,

Грін – Вермілліона,

Сілнес – Лоу.

Методика проведення парадонтальних індексів:

РМА

СРІТН

РІ(Рассела)

Способи видалення зубних відкладень.

Рекомендації щодо лікувально-профілактичної та медикаментозної терапії.

2) Матеріали методичного забезпечення основного етапу заняття:

- тести

3) Матеріали для заключного етапу

амбулаторні карти;

контроль вихідного рівня знань;

тестовий контроль;

практичні навички.

VI. Матеріали методичного забезпечення самопідготовки студентів:

- методичні рекомендації;
- домашні завдання:

а) Підготуватись до наступного завдання на тему: «Гігієнічні засоби для порожнини рота, їх склад та властивості показання до застосування залежно від стоматологічного статусу».

б) Виписати в зошити класифікацію предметів та засобів гігієнічного догляду за ротовою порожниною, скласти схему вибору гігієнічних засобів залежно від стоматологічного статусу.

VII. Література (див. список літератури):

основна: 5-9 ст.

додаткова 2,3,7.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА до практичного заняття № 13

ТЕМА: Гігієнічні засоби для порожнини рота, їх склад та властивості, показання до застосування залежно від стоматологічного статусу.

курс – 3, семестр - 5, кількість годин – 2

I. АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ:

Важливе значення в профілактиці основних стоматологічних захворювань має гігієна порожнини рота. Масові обстеження населення, проведені в багатьох країнах світу, переконливо довели, що систематичний догляд за зубами, ротовою порожниною попереджає виникнення захворювань зубів та парадонту.

II. НАВЧАЛЬНІ ЦІЛІ ЗАНЯТТЯ:

1. Ознайомити студентів з розвитком наукових поглядів про роль гігієнічного догляду за ротовою порожниною в профілактиці стоматологічних захворювань.
2. Засвоїти види гігієнічних засобів та предметів догляду за ротовою порожниною.

III. ВИХОВНІ ЦІЛІ ЗАНЯТТЯ:

1. На матеріалі теми розвинути почуття відповідальності за своєчасність і правильність професійних дій, спрямованих на попередження стоматологічних захворювань та зниження ефективності їх перебігу.
2. Сформувані уявлення про залежність ефективності гігієни ротової порожнини від правильного вибору предметів і засобів ротової порожнини.

IV. ЗНАТИ:

- основні механізми регуляції кислотно-основної рівноваги в ротовій порожнині.
- механізм дії біологічно-активних компонентів зубних паст.

V. ВМІТИ:

- провести вибір предметів та засобів гігієни порожнини рота залежно від клінічної ситуації.
- заповнити медичну документацію.

- визначати індексну оцінку гігієнічного стану ротової порожнини.

VI. САМОСТІЙНА АУДИТОРНА РОБОТА СТУДЕНТА:

- підготувати пам'ятки по правилах чистки зубів та як зберегти зуби здоровими;
- стенди по засобах та методах гігієни ПР;
 - провести обстеження стоматологічного хворого і правильно підібрати
 - засоби і методи для індивідуальної гігієни ПР.

VII. МАТЕРІАЛИ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАНЯТТЯ:

1) Матеріали контролю для підготовчого етапу заняття:

- питання для контролю вихідного рівня знань:
 1. Гігієна ротової порожнини, її лікувально-профілактичне значення.
 2. Складові гігієни порожнини рота.
 3. Визначення гігієнічного стану ротової порожнини за індексами гігієни.
 4. Засоби індивідуальної гігієни порожнини рота, їх призначення.
 5. Класифікація зубних паст.
 6. Сучасні лікувально-профілактичні зубні паста, їх склад та призначення.
 7. Активні агенти зубних паст.
 8. Фторвмісні зубні паста, як засіб місцевої протикаріозної дії.
 9. Зубні паста для дітей, їх склад, властивості.
 10. Гелі для самостійних аплікацій на зуби та ясна, показання до застосування.
 11. Ополіскувачі ротової порожнини, як додаткові засоби гігієни.
 12. Жувальні гумки без цукру, склад, спосіб застосування, механізм протикаріозної дії.
 13. Предмети гігієни ротової порожнини, їх призначення.
 14. Пристосування до видалення зубного нальоту зі спинки язика, ірригатори ротової порожнини, основні вимоги до них, вибір, показання до застосування.
 15. Сучасні засоби інтрадентальної гігієни.
 16. Характеристика засобів для догляду за знімними ортопедичними та ортодонтичними конструкціями.
 17. Вибір предметів засобів індивідуальної гігієни ротової порожнини в залежності від стоматологічного статусу.

2) Матеріали методичного забезпечення основного етапу заняття:

- тести.

3) Матеріали для заключного етапу:

- амбулаторні карти;
- контроль вихідного рівня знань;
- тестовий контроль;
- практичні навички.

VIII. МАТЕРІАЛИ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ:

- методичні рекомендації;
- домашнє завдання:

а) Підготуватися до наступного заняття на тему: “ Методи гігієнічного догляду за порожниною рота . Індивідуальна гігієна. Засвоєння чищення зубів.

Контрольоване чищення зубів.

б) Записати в зошитах для домашнього завдання різні методики чистки зубів.

ІХ. ЛІТЕРАТУРА (див. список літератури):

Навчальна: а) основна: 2-5; б) додаткова: 8, 10, 11, 12.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА до практичного заняття № 14

ТЕМА: Методи гігієнічного догляду за порожниною рота. Індивідуальна гігієна. Засвоєння чищення зубів. Контрольоване чищення зубів.

курс –3, семестр - 5, кількість годин – 2.

I. АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ:

Враховуючи високу поширеність карієсу зубів, захворювань тканин пародонту, закономірним є прагнення сучасних стоматологів використовувати усі існуючі методи профілактики для попередження стоматологічних захворювань та зниження інтенсивності їх перебігу. Систематичний і правильно організований догляд за порожниною рота з використанням зубної щітки і зубної пасти є невід'ємною частиною загальної гігієни людини. Для лікаря-стоматолога необхідні ґрунтові знання методів гігієнічного догляду за ротовою порожниною, методів чищення зубів та індивідуального контролю якості чищення зубів.

II. НАВЧАЛЬНІ ЦІЛІ ЗАНЯТТЯ:

1. Ознайомити студентів з розвитком наукових поглядів на роль гігієнічного догляду за ротовою порожниною в профілактиці стоматологічних захворювань.
2. Заасвоїти методи гігієнічного догляду за ротовою порожниною, методи чистки зубів.

III. ВИХОВНІ ЦІЛІ ЗАНЯТТЯ:

1. На матеріалі теми розвинути почуття відповідальності за своєчасність і правильність професійних дій, спрямованих на попередження стоматологічних захворювань.
2. Розвинути уявлення про те, що раціональний догляд за ротовою порожниною є базовим методом профілактики стоматологічних захворювань.

IV. ЗНАТИ:

Методики чистки зубів;

Види, склад, властивості зубних відкладень та механізм їх утворення.

V. ВМІТИ:

- Підібрати метод індивідуального гігієнічного догляду за ротовою порожниною, провести контроль чистки зубів;
- Встановити психологічний контакт з пацієнтом та його родичами.

VI. САМОСТІЙНА АУДИТОРНА РОБОТА СТУДЕНТА:

- продемонструвати на муляжах стандартний метод чистки зубів;
- стенди по засобах та методах гігієни ПР;
- провести обстеження стоматологічного хворого і правильно підібрати засоби і методи для індивідуальної гігієни ПР.

-провести контроль якості чистки зубів.

VII. МАТЕРІАЛИ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАНЯТТЯ:

1) Матеріали контролю для підготовчого етапу заняття:

- питання для контролю вихідного рівня знань:

1. Засоби гігієнічного догляду за ротовою порожниною: класифікація, показання до застосування, критерії індивідуального вибору.

2. Предмети гігієни ротової порожнини: класифікація, покази до застосування, критерії індивідуального вибору.

3. Склад і властивості зубних паст, гелів, елексірів.

4. Класифікація зубних відкладень, їх характеристика.

5. Механізм утворення зубного нальоту.

6. Методи виявлення зубних відкладень.

7. Оцінка гігієнічного стану ротової порожнини.

8. Барвники для виявлення зубних відкладень.

9. Стандартний метод чищення зубів.

10. В чому полягають методи: Обертання щітки; Леонарда; Райте; Смітта-Бела; Фонеса; Стілмона; Басса; Чартерса.

11. Показання до застосування різних методів чищення зубів.

12. Контроль чистки зубів, методика проведення.

13. Правила чистки зубів.

14. Гігієнічне навчання у різні вікові періоди.

15. Самоочищення ротової порожнини.

16. Підходи до впливу на патогенну мікрофлору ротової порожнини та боротьби з зубним нальотом.

2) Матеріали методичного забезпечення основного етапу заняття: тести.

3) Матеріали для заключного етапу:

- амбулаторні карти;

- контроль вихідного рівня знань;

- тестовий контроль;

- практичні навички.

VIII. МАТЕРІАЛИ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ:

- методичні рекомендації;

- домашнє завдання:

а) Підготуватися до наступного заняття на тему: «Індивідуальна профілактика захворювань пародонту. Практичне засвоєння методів індивідуальної профілактики захворювань пародонту.»

б) Записати у зошитах для домашнього завдання модель патогенезу патології пародонту, описати та замалювати методи використання зубочисток і флосів.

IX. ЛІТЕРАТУРА (див. список літератури):

Навчальна: а) основна: 2-5; б) додаткова: 1, 8, 10, 11, 12.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА до практичного заняття № 15

ТЕМА: Індивідуальна профілактика захворювань тканин пародонту. Практичне засвоєння методів індивідуальної профілактики захворювань пародонту.
курс –3, семестр - 5, кількість годин – 2.

I. АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ:

Висока поширеність захворювань тканин пародонту(понад 80%)обумовлює необхідність глибоких знань профілактики цих захворювань,Проведення стереотипної профілактики,навіть з урахуванням регіональних особливостей не дає високих кінцевих результатів. Саме тому робота практичного лікаря-стоматолога повинна бути спрямована на індивідуалізацію профілактичних заходів не методами і засобами,а переважно вибором і кратністю їх застосування,відповідно до індивідуального плану здоров*я,характером факторів ризику та активності перебігу патологічного процесу, індивідуальні гігієнічні міроприємства повинен рекомендувати лише лікар-стоматолог на основні детального вивчення стоматологічного та загальносоматичного статусу,професії.

II. НАВЧАЛЬНІ ЦІЛІ ЗАНЯТТЯ:

- 1.Ознайомити студентів з розвитком наукових поглядів на роль гігієнічного догляду за ротовою порожниною в профілактиці стоматологічних захворювань.
- 2.Заасвоїти методику інструктажу індивідуальної профілактики захворювань тканин пародонту у різних вікових групах з допомогою предметів гігієни ротової порожнини.

III. ВИХОВНІ ЦІЛІ ЗАНЯТТЯ:

- 1.На матеріалі теми розвинути почуття відповідальності за своєчасність і правильність професійних дій,спрямованих на попередження стоматологічних захворювань.
- 2.Розвинути уявлення про те,що раціональний догляд за ротовою порожниною є базовим методом профілактики стоматологічних захворювань.

IV. ЗНАТИ:

Критерії оцінки стану тканин пародонту;

Види,склад,властивості зубних відкладень та механізм їх утворень;

V. ВМІТИ:

- Підібрати метод індивідуального гігієнічного догляду за ротовою порожниною,провести контроль чистки зубів;
- Встановити психологічний контакт з пацієнтом та його родичами.
- Діагностувати патологію тканин пародонту,проводити індексну оцінку стану тканин пародонту.

VI. САМОСТІЙНА АУДИТОРНА РОБОТА СТУДЕНТА:

- продемонструвати на муляжах стандартний метод чистки зубів;
- стенди по засобах та методах гігієни ПР;
- провести обстеження стоматологічного хворого і правильно підібрати засоби і методи для індивідуальної гігієни ПР.

провести контроль якості чистки зубів.

VII. МАТЕРІАЛИ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАНЯТТЯ:

1) Матеріали контролю для підготовчого етапу заняття:

- питання для контролю вихідного рівня знань:

1. Будова тканин пародонту.
2. Ясенна рідина: склад, фізіологічна роль.
3. Захворювання тканин, причини виникнення.
4. Патогенетичні механізми порушення структури пародонту.
5. Методи оцінки стану тканин пародонту.
6. Методи оцінки гігієнічного стану ротової порожнини
7. Рівні, види і методи профілактики стоматологічних захворювань
8. Що являє собою інд. профілактика захворювань тканин пародонту?
9. Роль раціональної гігієни ротової порожнини у профілактиці захворювань тканин пародонту.
10. Критерії вибору зубної щітки для осіб з патологією тканин пародонту.
11. Інтердентальні предмети гігієни, показання до методики використання.
12. Критерії вибору засобів гігієни у профілактиці захворювань тканин пародонту.
13. Основні правила чистки зубів.
14. Методика проведення гігієнічного навчання у різні вікові періоди.
15. Роль харчування у профілактиці захворювань пародонту.
16. Оцінка ефективності профілактики захворювань тканин пародонту. предмети гігієни, показання до методики використання.

2) Матеріали методичного забезпечення основного етапу заняття: тести.

3) Матеріали для заключного етапу:

- амбулаторні карти;
- контроль вихідного рівня знань;
- тестовий контроль;
- практичні навички.

VIII. МАТЕРІАЛИ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ:

- методичні рекомендації;

- домашнє завдання:

а) Підготуватися до наступного заняття на тему: «Професійна гігієна порожнини рота. Методи і засоби професійної гігієни порожнини рота.»

б) Записати в зошитах для домашнього завдання класифікацію інструментів для проведення професійної гігієни ротової порожнини.

IX. ЛІТЕРАТУРА (див. список літератури):

Навчальна: а) основна: 2-5; б) додаткова: 1, 8, 10, 11, 12.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА до практичного заняття № 16

ТЕМА: Професійна гігієна порожнини рота. Методи і засоби професійної гігієни порожнини рота.

курс –3, семестр - 5, кількість годин – 2.

I. АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ:

Професійна гігієна ротової порожнини як метод етіотропної профілактики карієсу та захворювань тканин пародонту є надзвичайно ефективним міроприємством, яке забезпечує високий профілактичний ефект. Саме тому, Кожен стоматолог повинен володіти методикою професійної гігієни порожнини рота і використовувати її за показаннями.

II. НАВЧАЛЬНІ ЦІЛІ ЗАНЯТТЯ:

1. Ознайомити студентів з розвитком наукових поглядів на роль раціональної гігієни ротової порожнини в профілактиці карієсу та захворювань тканин пародонту.
2. Заасвоїти методику проведення професійного видалення зубних відкладень.

III. ВИХОВНІ ЦІЛІ ЗАНЯТТЯ:

1. На матеріалі теми розвинути почуття відповідальності за своєчасність і правильність професійних дій, спрямованих на попередження стоматологічних захворювань.
2. Розвинути уявлення про те, що раціональний догляд за ротовою порожниною є базовим методом профілактики стоматологічних захворювань.

IV. ЗНАТИ:

Різні методики видалення зубних відкладень ;
Види, склад, властивості зубних відкладень та механізм їх утворень.

V. ВМІТИ:

Встановити психологічний контакт з пацієнтом та його родичами.
- Провести професійне видалення зубних відкладень.

VI. САМОСТІЙНА АУДИТОРНА РОБОТА СТУДЕНТА:

- продемонструвати на муляжах стандартний метод чистки зубів;
- провести обстеження стоматологічного хворого і правильно підібрати засоби і методи для індивідуальної гігієни ПР.
- провести професійне видалення зубних відкладень.
- провести контроль якості чистки зубів.

VII. МАТЕРІАЛИ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАНЯТТЯ:

1) Матеріали контролю для підготовчого етапу заняття:

- питання для контролю вихідного рівня знань:
 - 1.Визначення поняття «професійна гігієна порожнини рота»
 - 2.Основні напрямки професійної гігієни порожнини рота.
 - 3.Основні завдання професійної гігієни порожнини рота.
 - 4.Послідовність заходів при проведенні професійної гігієни порожнини рота.
 - 5.Роль професійних гігієнічних заходів у профілактиці стоматологічних захворювань.
 - 6.Критерії вибору предметів,засобів у профілактиці стомат. захворювань.
 - 7.Класифікація зубних відкладень.
 - 8.Механізм утворення набутих утворів ротової порожнини,їх роль у виникненні карієсу та захворювань тканин пародонту.
 - 9.Методи виявлення зубних відкладень.
 - 10.Оцінка гігієнічного стану ротової порожнини.
 - 11.Методи зняття зубних відкладень.
 - 12.Методика ручного видалення зубних відкладень.
 - 13.Інструменти для видалення зубного нальоту та зубного каменю.
 - 14.Хімічний та механічний методи видалення зубних відкладень.
Їх переваги та недоліки.
 - 15.Видалення зубних відкладень ультразвуком та звуком:методика проведення,показання та проти показання.
- 2)Матеріали методичного забезпечення основного етапу заняття:тести.
- 3)Матеріали для заключного етапу:
 - амбулаторні карти;
 - контроль вихідного рівня знань;
 - тестовий контроль;
 - практичні навички.

VIII. МАТЕРІАЛИ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ:

- методичні рекомендації;
- домашнє завдання:

а) Підготуватися до наступного заняття на тему: “Контрольне заняття №2.»
 б) Записати в зошитах для домашнього завдання сценарій уроку здоров'я.

IX. ЛІТЕРАТУРА (див.список літератури):

Навчальна: а) основна: 2-5; б) додаткова: 1,8, 10.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА до практичного заняття № 17

ТЕМА: Контрольне заняття №2.

курс –3, семестр-5, кількість годин – 2.

I. АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ:

Основним джерелом знань з профілактики стоматологічних захворювань для населення являється санітарна освіта. Відповідальність за її проведення (особливо серед дітей) лежить на лікарях-стоматологах. Правильно і своєчасно

подані знання широким масам населення дають можливість більш ефективно проводити профілактично–лікувальну роботу як у поліклініках, так і в організованих колективах.

Повторення пройденого матеріалу, аналіз і синтез отриманих знань забезпечать краще засвоєння питань розділу, сприятимуть якісній підготовці спеціалістів.

II. НАВЧАЛЬНІ ЦІЛІ ЗАНЯТТЯ:

Ознайомити студентів з розвитком наукових поглядів на роль гігієнічного догляду за ротовою порожниною в профілактиці стоматологічних захворювань. Закріпити у студентів знання і вміння, набуті на попередніх заняттях.

III. ЗНАТИ:

- 1) Знати основні принципи проведення СПР в організованих дитячих колективах та з неорганізованим контингентом;
- 2) роль раціонального харчування у профілактиці карієсу зубів;
- 3) роль загальнооздоровчих заходів у профілактиці карієсу зубів.

IV. ВМІТИ:

- 1) скласти бесіду, лекцію, санбюлетень, буклет та ін. для активних та пасивних методів роботи;
- 2) провести заходи по санітарно-освітній роботі, гігієнічному навчанню та вихованню в організованому дитячому колективі.
- 3) Оволодіти технікою проведення:
професійної гігієни порожнини рота.

V. САМОСТІЙНА АУДИТОРНА РОБОТА СТУДЕНТІВ:

- а) Підготувати лекції для батьків, вихователів та старшокурсників:
 - сценарії казок;
 - тексти бесід;
 - пам'ятки по правилах чистки зубів та як зберегти зуби здоровими;
 - стенди по засобах та методах гігієни ПР;
 - санбюлетні.

VI. МАТЕРІАЛИ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАНЯТТЯ:

- 1) Матеріали контролю для підготовчого етапу заняття:
 - Механізм утворення зубного нальоту.
 - Пелікула зуба, зубна бляшка, зубний камінь: склад, властивості.
 - Властивості та роль слини.
 - Буферна ємність слини
 - Будова пародонту.
 - Загальні і місцеві етіологічні фактори захворювань пародонту.
 - Класифікація захворювань пародонту.
 - Методи оцінки стану тканин пародонту.
 - Індексна оцінка стану тканин пародонту.

Будова і основні фізіологічні особливості твердих тканин зуба.
Гістологічна будова твердих тканин тимчасових і постійних зубів.
Зубні відкладення: види, структура та їх роль у виникненні карієсу зубів.
Класифікація зубних відкладень
Діагностика карієсу зубів.
Загальні та місцеві карієсогенні фактори.
Поширеність та інтенсивність карієсу зубів у дітей.
Прееруптивна (системна) профілактика карієсу зубів.
Постеруптивна (місцева) профілактика карієсу зубів.
Які форми санітарно-просвітницької роботи Вам відомі і які є найбільш ефективними в залежності від віку дитини?
В чому полягає комплексність впливу санітарної просвіти на дитину?
Яку мету має весь комплекс санітарно-просвітницьких заходів?
Що містить санітарно-просвітницька робота з персоналом дитячих дошкільних закладів, педагогами та медичними працівниками шкіл?
Перерахуйте форми санітарно-просвітницької роботи серед дітей різного віку, їх батьків, педагогів та медичних працівників дошкільних та шкільних закладів.
Назвіть навички та уявлення, що необхідно виробити у дітей (в залежності від віку) та їх батьків.
Складіть план-конспект виступу лікаря-стоматолога перед батьками дітей однієї вікової групи (на вибір).
Складіть план проведення бесіди з педагогами дошкільних або шкільних учбових закладів (на вибір).
Назвіть шляхи реалізації СПР.
Назвіть етапи проведення СПР.
Назвіть принципи проведення СПР.
Назвіть особливості сан-просвітньої роботи з дітьми.
Назвіть мету і задачі СПР серед учнів молодших класів.
Назвіть мету і завдання СПР з дітьми 5-7 років.
Назвіть основні ланки, що беруть участь в СПР.
Назвіть активні форми СПР (позитивні та негативні аспекти).
Назвіть пасивні форми СПР (позитивні та негативні аспекти).
Які найефективніші методи СПР і чому?
Охарактеризувати I етап СПР.
Що входить в II етап СПР?
Суть III етапу СПР (урок здоров'я та бесіда).
Визначіть кінцеву мету СПР.

2)Матеріали методичного забезпечення основного етапу заняття:

- тести.

3)Матеріали для заключного етапу:

- амбулаторні карти;

- контроль вихідного рівня знань;
- тестовий контроль;
- практичні навички.

VII. МАТЕРІАЛИ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ:

-методичні рекомендації;

-домашнє завдання:

- а) Підготуватися до наступного заняття на тему:»Ендогенна профілактика карієсу зубів у дітей. Планування, методи проведення»;
- б) Замалювати в зошитах для домашнього завдання таблицю мінералізації молочних зубів.

VIII. ЛІТЕРАТУРА (див.список літератури):

1.Навчальна: а) основна: 2-5; б) додаткова: 1,8, 10, 11.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА до практичного заняття № 18 (1)

ТЕМА: Ендогенна профілактика карієсу зубів у дітей. Планування методи проведення.

курс –3, семестр-6, кількість годин – 2.

I. АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ: ендогенна профілактика є важливою ланкою в комплексі первинної профілактики, котра спрямована на формування карієсрезистентних тканин зуба, починаючи з періоду закладки, формування та мінералізації твердих тканин зубів.

II. НАВЧАЛЬНІ ЦІЛІ ЗАНЯТТЯ:

A. Ознайомитись із системою заходів, спрямованих на усунення факторів ризику карієсу зубів.

B. Знати: 1) терміни закладки і формування тимчасових і постійних зубів;

2) механізм дії лікарських препаратів, які використовуються для ендогенної профілактики карієсу зубів (макро- та мікроелементів, в т.ч. фтори дів, вітамінів);

3) роль раціонального харчування у профілактиці карієсу зубів;

4) роль загальнооздоровчих заходів у профілактиці карієсу зубів.

C. Оволодіти навичками:

1) проведення клінічного обстеження порожнини рота дитини;

3) профілактичної обробки поверхонь зубів;

2) проведення професійної гігієни порожнини рота.

Оволодіти технікою проведення:

немедикаментозної ендогенної профілактики;
медикаментозної ендогенної профілактики.

Оволодіти вміннями:

складання плану індивідуальної ендогенної профілактики карієсу зубів;
призначати засоби ендогенної профілактики і виписувати препарати в залежності від віку і стану здоров'я дитини.

D. Розвивати творчу активність студентів в процесі проведення ендогенної профілактики карієсу зубів, медико-соціальних досліджень та аналізі наукових джерел.

III. Цілі розвитку особистості:

З метою успішного проведення ендогенної профілактики карієсу зубів майбутнім спеціалістам необхідно розвинути уявлення про вплив екологічних, соціально-економічних факторів на стан здоров'я дитини. Розвинути навички щодо психотерапевтичного підходу до дітей. Виховувати чуйне ставлення до дітей, терпеливість, засвоїти основи лікарської етики і деонтології. Оволодіти вмінням встановлювати психологічний контакт з дитиною та її батьками.

IV. Матеріали методичного забезпечення заняття:

Матеріали для фронтального опитування:

Що таке первинна, вторинна, третинна профілактика карієсу зубів?

До якого виду профілактики відноситься ендогенна профілактика?

Що таке етіотропна та патогенетична профілактика?

Що таке антенатальна та постнатальна профілактика?

Матеріали для індивідуального усного опитування:

Що таке ендогенна профілактика карієсу зубів?

Як поділяють ендогенну профілактику?

Що таке ендогенна немедикаментозна профілактика?

Що таке ендогенна медикаментозна профілактика?

Показання та терміни призначення ендогенної профілактики карієсу зубів.

Який механізм карієспрофілактичної дії фтору?

Мета, переваги та недоліки системного застосування фторидів.

Показання до призначення препаратів Са і Р, мікроелементів та вітамінів всередину для профілактики карієсу зубів

V. Література

1. Навчальна: а) основна: 2-7; б) додаткова: 1,8, 10, 11.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА до практичного заняття № 19 (2)

ТЕМА: Екзогенна профілактика карієсу зубів у дітей. Планування методи проведення. Контроль ефективності.

курс –3, семестр-6, кількість годин – 2.

I. АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ: Екзогенна профілактика є важливою ланкою в комплексі первинної профілактики, котра спрямована на формування карієсрезистентних тканин зуба, починаючи з періоду закладки, формування та мінералізації твердих тканин зубів.

II. НАВЧАЛЬНІ ЦІЛІ ЗАНЯТТЯ:

A. Ознайомитись із системою заходів, спрямованих на усунення факторів ризику карієсу зубів.

B. Знати: 1) терміни закладки і формування тимчасових і постійних зубів;
2) механізм дії лікарських препаратів, які використовуються для екзогенної профілактики карієсу зубів (макро- та мікроелементів, в т.ч. фторидів, вітамінів);

3) роль раціонального харчування у профілактиці карієсу зубів;
4) роль загальнооздоровчих заходів у профілактиці карієсу зубів.

C. Оволодіти навичками:

1) проведення клінічного обстеження порожнини рота дитини;

3) профілактичної обробки поверхонь зубів;

2) проведення професійної гігієни порожнини рота.

Оволодіти технікою проведення:

немедикаментозної ендогенної профілактики;

медикаментозної ендогенної профілактики.

Оволодіти вміннями:

складання плану індивідуальної екзогенної профілактики карієсу зубів;

призначати засоби екзогенної профілактики і виписувати препарати в залежності від віку і стану здоров'я дитини.

D. Розвивати творчу активність студентів в процесі проведення ендогенної профілактики карієсу зубів, медико-соціальних досліджень та аналізі наукових джерел.

Матеріали для фронтального опитування:

Що таке первинна, вторинна, третинна профілактика карієсу зубів?

До якого виду профілактики відноситься екзогенна профілактика?

Що таке етіотропна та патогенетична профілактика?

Що таке антенатальна та постнатальна профілактика?

Матеріали для індивідуального усного опитування:

Що таке екзогенна профілактика карієсу зубів?

Як поділяють екзогенну профілактику?

Що таке екзогенна немедикаментозна профілактика?

Що таке екзогенна медикаментозна профілактика?

Показання та терміни призначення екзогенної профілактики карієсу зубів.

Який механізм карієспрофілактичної дії фтору?

Мета, переваги та недоліки системного застосування фторидів.

Показання до призначення препаратів Са і Р, мікроелементів та вітамінів всередину для профілактики карієсу зубів.

VIII. Література

1. Навчальна: а) основна: 2-8; б) додаткова: 1-10.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА до практичного заняття № 20 (3)

ТЕМА: Профілактика захворювань пародонту у дітей. Планування, методи проведення.

курс - 3, семестр - 6, кількість годин - 2.

I. АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ: Висока поширеність захворювань тканин пародонту (понад 80%) обумовлює необхідність глибоких знань профілактики цих захворювань. Проведення стереотипної профілактики, навіть з урахуванням регіональних особливостей, не дає високих кінцевих результатів. Саме тому робота практичного лікаря-стоматолога повинна бути спрямована на індивідуалізацію профілактичних заходів не методами і засобами, а переважно вибором і кратністю їх застосування, відповідно до індивідуального стану здоров'я, характером факторів ризику та активності перебігу патологічного процесу. Індивідуальні гігієнічні міроприємства повинен рекомендувати лише лікар-стоматолог на основі детального вивчення стоматологічного і загальносоматичного статусу, професії.

II. НАВЧАЛЬНІ ЦІЛІ ЗАНЯТТЯ:

Ознайомити студентів з розвитком наукових поглядів на роль раціональної гігієни ротової порожнини в профілактиці захворювань тканин пародонту. Вміти діагностувати патологію тканин пародонту, проводити індексну оцінку стану тканин пародонту.

Засвоїти методику інструктажу індивідуальної профілактики захворювань тканин пародонту в різних вікових групах з допомогою предметів та засобів гігієни ротової порожнини.

III. ВИХОВНІ ЦІЛІ ЗАНЯТТЯ:

на матеріалі теми "Індивідуальна профілактика захворювань тканин пародонту. Практичне засвоєння методів індивідуальної профілактики захворювань пародонту: зубочистки, флоси" розвинути почуття відповідальності за своєчасність і правильність професійних дій, спрямованих на попередження захворювань тканин пародонту;

розвинути уявлення про те, що основним індивідуальним заходом профілактики захворювань пародонту є раціональна гігієна ротової порожнини; оволодіти вмінням встановлювати психологічний контакт з пацієнтом та його родичами;

сформувані систему сучасних правових понять, норм у контексті теми "Індивідуальна профілактика захворювань тканин пародонту. Практичне засвоєння методів індивідуальної профілактики захворювань пародонту: зубочистки, флоси".

IV. Матеріали методичного забезпечення заняття:

Матеріали контролю для підготовчого етапу заняття:
питання для контролю вихідного рівня знань:

1. Будова тканин пародонту.
2. Ясенна рідина: склад, фізіологічна роль.
3. Захворювання тканин пародонту, причини виникнення.
4. Патогенетичні механізми порушення структури пародонту.
5. Методи оцінки стану тканин пародонту.
6. Методи оцінки гігієнічного стану ротової порожнини.
7. Рівні, види і методи профілактики стоматологічних захворювань.
8. Що являє собою індивідуальна профілактика захворювань тканин пародонту?
9. Роль раціональної гігієни ротової порожнини у профілактиці захворювань тканин пародонту.
10. Критерії вибору зубної щітки для осіб з патологією тканин пародонту.
11. Інтердентальні предмети гігієни, показання до методика використання.
12. Критерії вибору засобів гігієни у профілактиці захворювань тканин пародонту.
13. Основні правила чистки зубів.
14. Методика проведення гігієнічного навчання у різні вікові періоди.
15. Роль харчування у профілактиці захворювань пародонту.
16. Оцінка ефективності профілактики захворювань тканин пародонту.

Матеріали методичного забезпечення основного етапу заняття:

- Тести II рівня.

Матеріали контролю для заключного етапу:

- амбулаторні карти;
- результати контролю вихідного рівня знань;
- результати тестового контролю.

Матеріали методичного забезпечення самопідготовки студентів:

- а) методичні рекомендації;
- б) домашнє завдання: підготуватись до наступного заняття. Замаювати в зошитах схему проведення екзогенної профілактики.

V. ЛІТЕРАТУРА (див.список літератури):

1. Навчальна: а) основна: 2-5; б) додаткова:2-8.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА

до практичного заняття № 21 (4)

ТЕМА: Герметизація фісур зубів. Методи, показання до застосування.
курс –3 , семестр-6, кількість годин – 2.

I. АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ:

Герметизація фісур є одним з найефективніших методів екзогенної профілактики карієсу тимчасових та постійних зубів. Про її високу ефективність свідчить зменшення приросту карієсу фісур. В зв'язку з цим, тема вимагає поглибленого вивчення.

II. НАВЧАЛЬНІ ЦІЛІ ЗАНЯТТЯ:

Ознайомитись із системою заходів, спрямованих на усунення факторів ризику фісурного карієсу зубів, а саме методу екзогенної профілактики – герметизації фісур.

А. ЗНАТИ:

- 1) терміни прорізування зубів;
- 2) терміни мінералізації зубів;
- 3) класифікацію фісур зубів;
- 4) методи герметизації фісур, показання до застосування;
- 5) обґрунтування методики герметизації.

В. ВМІТИ:

- 1) визначити терміни прорізування зубів;
- 2) ступінь мінералізації зубів, вид і форму фісур;
- 3) обґрунтувати метод герметизації у певного хворого;
- 4) обґрунтувати показання, протипоказання методики герметизації.

III. Матеріали методичного забезпечення заняття:

Матеріали для фронтального опитування:

1. Що таке первинна, вторинна, третинна профілактика карієсу зубів?
2. До якого виду профілактики відноситься герметизація фісур?
3. Що таке інвазивна герметизація фісур?
4. Що таке неінвазивна герметизація фісур?

Матеріали для індивідуального усного опитування:

Анатомічні особливості фісур молочних зубів.

Анатомічні особливості фісур постійних зубів.

Терміни прорізування молочних та постійних зубів.

Класифікація засобів для герметизації фісур.

Первинна мінералізація твердих тканин зубів.

Класифікація фісур.

Класифікація засобів для герметиків нового покоління.

Обґрунтування застосування методу герметизації фісур.

Показання до герметизації фісур.

Протипокази до герметизації фісур.

Вибір методу герметизації фісур.

Метод інвазивної герметизації.

Метод неінвазивної герметизації.

Контроль проведення герметизації фісур.

Основні вимоги до герметиків.

Фізико-хімічні властивості герметиків.

Компоненти на основі аддуктів біс-ГМА.

Герметики само полімеризовані.

Герметики, що твердіють під дією УФО.

Контроль за якістю та ефективністю герметизації фісур.

IV. САМОСТІЙНА АУДИТОРНА РОБОТА СТУДЕНТА:

Визначити тип фісури, обґрунтувати показання до герметизації.

Вибрати методику герметизації.

V. ЛІТЕРАТУРА (див.список літератури):

1. Навчальна: а) основна: 2-5; б) додаткова:3-8.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА

до практичного заняття № 22 (5)

ТЕМА: Санітарна освіта – складова первинної профілактики стоматологічних захворювань. Організація стоматологічної санітарної освіти, її форми, методи, засоби.

курс –3, семестр-6, кількість годин – 2.

I. АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ:

Основним джерелом знань з профілактики стоматологічних захворювань для населення являється санітарна освіта. Відповідальність за її проведення (особливо серед дітей) лежить на лікарях-стоматологах. Правильно і своєчасно подані знання широким масам населення дають можливість більш ефективно проводити профілактично – лікувальну роботу як у поліклініках, так і в організованих колективах. Санітарно-освітня робота з профілактики стоматологічних захворювань, гігієнічне виховання населення мають велике значення, так як патологія органів щелепно-лицевою ділянкою і перш за все карієсу зубів, захворювання пародонту, одонтогенні запальні процеси та ортодонтичні аномалії по даних епідобстеження поширилися в країні досить широко, особливо в регіонах ендемічної зони, яким являється більшість районів України, в тому числі і райони Прикарпаття.

II. НАВЧАЛЬНІ ЦІЛІ ЗАНЯТТЯ:

1. Ознайомитись із системою заходів, спрямованих на усунення факторів ризику карієсу зубів.

2. Знати: 1) основні принципи проведення СПР в організованих дитячих колективах, та з неорганізованим контингентом;

2) роль раціонального харчування у профілактиці карієсу зубів;

3) роль загальнооздоровчих заходів у профілактиці карієсу зубів.

3. Вміти:1) скласти бесіду, лекцію, санбюлетень, буклет та ін. для активних та пасивних методів роботи;

2) провести заходи по санітарно-освітній роботі, гігієнічному навчанню та вихованню в організованому дитячому колективі.

Оволодіти технікою проведення:
професійної гігієни порожнини рота.

4. Розвивати творчу активність студентів в процесі проведення санітарно-освітньої роботи в організованих колективах, медико-соціальних досліджень та аналізі наукових джерел.

III. МАТЕРІАЛИ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАНЯТТЯ:

1. Матеріали контролю для підготовчого етапу занять:

- питання для контролю вихідного рівня знань:

Які форми санітарно-просвітницької роботи Вам відомі і які є найбільш ефективними в залежності від віку дитини?

В чому полягає комплексність впливу санітарної просвіти на дитину?

Яку мету має весь комплекс санітарно-просвітницьких заходів?

Що містить санітарно-просвітницька робота з персоналом дитячих дошкільних закладів, педагогами та медичними працівниками шкіл?

Перерахуйте форми санітарно-просвітницької роботи серед дітей різного віку, їх батьків, педагогів та медичних працівників дошкільних та шкільних закладів.

Назвіть навички та уявлення, що необхідно виробити у дітей (в залежності від віку) та їх батьків.

Складіть план-конспект виступу лікаря-стоматолога перед батьками дітей однієї вікової групи (на вибір).

Складіть план проведення бесіди з педагогами дошкільних або шкільних учбових закладів (на вибір).

Назвіть шляхи реалізації СПР.

Назвіть етапи проведення СПР.

Назвіть принципи проведення СПР.

Назвіть особливості сан-просвітньої роботи з дітьми.

Назвіть мету і задачі СПР серед учнів молодших класів.

Назвіть мету і завдання СПР з дітьми 5-7 років.

Назвіть основні ланки, що беруть участь в СПР.

Назвіть активні форми СПР (позитивні та негативні аспекти).

Назвіть пасивні форми СПР (позитивні та негативні аспекти).

Які найефективніші методи СПР і чому?

Охарактеризувати I етап СПР.

Що входить в II етап СПР?

Суть III етапу СПР (урок здоров'я та бесіда).

Визначіть кінцеву мету СПР.

IV. Матеріали методичного забезпечення самопідготовки студентів: методичні рекомендації; - домашнє завдання:

а) Підготуватися до наступного заняття на тему: "Гігієнічне стоматологічне навчання та виховання дітей в організованих дитячих колективах.Проведення уроку здоров'я". ,використовуючи метод.рекомендац.

б) Підготувати лекції для батьків, вихователів та старшокласників:
- сценарії казок; тексти бесід; - стенди по засобах та методах гігієни ПР;
- пам'ятки по правилах чистки зубів та як зберегти зуби здоровими;
- стенди по засобах та методах гігієни ПР; - санбюлетні.

в) Зарисувати в альбомах схему проведення СПР в організованих дитячих колективах.

V. ЛІТЕРАТУРА (див.список літератури):

Навчальна: а) основна: 2-8; б) додаткова:4-12.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА

до практичного заняття № 23 (6)

ТЕМА: Гігієнічне стоматологічне навчання та виховання дітей в організованих дитячих колективах. Проведення уроку здоров'я.

курс – 3, семестр - 6, кількість годин – 2.

I. АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ: Важливим завданням профілактичної стоматології є гігієнічне навчання та виховання дітей дошкільного та шкільного віку, котре включає два розділи: санітарно-просвітницьку роботу та навчання методам гігієни порожнини рота. Висока ефективність гігієнічного навчання та виховання дітей у дошкільних і шкільних закладах може бути забезпечена тільки при дотримуванні єдності форм та методів, застосовуваних в умовах пологового будинку та дитячих закладів. Особливе значення має виконання цих вимог при вихованні дітей раннього віку, коли закладаються основи гігієнічних знань, формуються гігієнічні навички та звички.

Необхідно, щоб кожна дитина оволоділа мінімумом знань в області гігієни, змалку знала свій організм та вміла підтримувати його у порядку.

II. НАВЧАЛЬНІ ЦІЛІ ЗАНЯТТЯ:

Знати : 1) вікові особливості дитячого організму, які визначають форми та методи гігієнічного навчання і виховання;

2) організаційні принципи гігієнічного навчання та виховання.

Оволодіти : 1) методами навчання дітей по догляду за порожниною рота, організації цього процесу та контролю його проведення;

2) технікою гігієнічної чистки зубів.

Вміти : 1) провести урок здоров'я для дітей дитячого садка та школи;

2) скласти план проведення уроку здоров'я;

3) провести інструктаж з індивідуальної чистки зубів;

4) провести контроль гігієнічного уміння та навичок з індивідуальної чистки зубів.

Розвивати творчу активність студентів у процесі проведення гігієнічного навчання та виховання дітей в організованих дитячих колективах.

III. ВИХОВНІ ЦІЛІ ЗАНЯТТЯ:

З метою успішного проведення профілактики стоматологічних захворювань майбутнім спеціалістам необхідно розвинути уявлення про вплив екологічних, соціально-економічних факторів на стан здоров'я дитини. Розвинути навички щодо психотерапевтичного підходу до дітей. Виховувати чуйне ставлення до дітей, засвоїти основи лікарської етики та деонтології. Оволодіти вмінням встановлювати контакт з дитиною та її батьками.

IV. МАТЕРІАЛИ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАНЯТТЯ:

1. Матеріали контролю для підготовчого етапу занять:

- питання для контролю вихідного рівня знань:

Які форми санітарно-просвітницької роботи Вам відомі і які є найбільш ефективними в залежності від віку дитини?

В чому полягає комплексність впливу санітарної просвіти на дитину?

Яку мету має весь комплекс сан.-просвіт. заходів?

Що містить санітарно-просвітницька робота з персоналом дитячих дошкільних закладів, педагогами та медичними працівниками шкіл?

Формування яких уявлень та вироблення яких навичок містить гігієнічне виховання серед батьків та дітей різного віку?

Які форми і методи контролю роботи по вихованню навичок гігієни порожнини рота Вам відомі?

Перерахуйте форми санітарно-просвітницької роботи серед дітей різного віку, їх батьків, педагогів та медичних працівників дошкільних та шкільних закладів.

Назвіть навички та уявлення, що необхідно виробити у дітей (в залежності від віку) та їх батьків.

Перерахуйте форми роботи по гігієнічному навчанню та вихованню з дітьми (в залежності від віку) та їх батьків.

Напишіть (на вибір) конспект проведення уроку гігієни серед дітей дошкільного закладу (молодша, середня, старша або підготовча групи).

Складіть план-конспект виступу лікаря-стоматолога перед батьками дітей однієї вікової групи (на вибір).

Складіть план проведення бесіди з педагогами дошкільних або шкільних учбових закладів (на вибір).

Складіть план проведення уроків здоров'я для учнів школи (на вибір: для учнів початкових, середніх чи старших класів).

- домашнє завдання:

а) Підготуватися до наступного заняття на тему: “Комплексна система профілактики стоматологічних захворювань у дітей. Організаційні принципи. Підготовка, складання програми”, використовуючи методичні рекомендації до заняття;

б) Підготувати лекції для батьків, вихователів та старшокурників:

- сценарії казок; - тексти бесід; - санбюлетні.

- пам'ятки по правилах чистки зубів та як зберегти зуби здоровими;

- стенди по засобах та методах гігієни ПР;

в) Зарисувати в альбомах схему проведення СПР в організованих дитячих колективах.

V. ЛІТЕРАТУРА (див. список літератури):

Навчальна: а) основна: 2-11; б) додаткова: 5,8-13.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА до практичного заняття № 24 (7)

ТЕМА: Комплексна система профілактики стоматологічних захворювань у дітей. Організаційні принципи. Підготовка складання програми, основні етапи впровадження.

курс –3 , семестр-6, кількість годин – 2.

I. АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ:

Тільки комплексна система профілактичних патогенетично обґрунтованих заходів, спрямованих на оздоровлення організму та органів порожнини рота шляхом підвищення рівня резистентності дитячого організму та зниження інтенсивності впливу несприятливих факторів дає можливість добитись зменшити загальну та стоматологічну патології у дітей.

II. НАВЧАЛЬНІ ЦІЛІ ЗАНЯТТЯ:

А. Ознайомитись із системою заходів, що входять до комплексної профілактики стоматологічних захворювань.

В. ЗНАТИ:

- 1) основні складові КСП;
- 2) основні принципи КСП;
- 3) етапи КСП;

С. ВМІТИ:

проводити заходи КСП в системі охорони здоров'я;
впроваджувати етапи КСП у стоматологічну практику;

III. МАТЕРІАЛИ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАНЯТТЯ:

1. Матеріали контролю для підготовчого етапу заняття:

-питання для контролю вихідного рівня знань:

1. Назвіть три методи профілактики стоматологічних захворювань за ступінню охоплення ними контингентів населення і видам профілактичних заходів.
2. Охарактеризуйте методи масової (загальнодержавної, популяційної) профілактики.
3. Методи колективної (групової) профілактики основних стоматологічних захворювань, які включають в себе?
4. Охарактеризуйте індивідуальну профілактику.
5. Які етапи включають епідеміологічні дослідження?
6. Основні характеристики комплексної системи профілактики.
7. Основні характеристики сучасної комплексної системи профілактики.
8. Вихідними даними для планування комплексної системи профілактики стоматологічних захворювань є?
9. Планування програми профілактики основних стоматологічних захворювань складається із наступних етапів?
10. Основними принципами проведення оцінки ефективності програми є?

2. Матеріали контролю для заключного етапу:

амбулаторні історії хвороби;
результати контролю вихідного рівня знань;
результати тестового контролю.

3. Матеріали методичного забезпечення самопідготовки студентів:
методичні рекомендації:

домашнє завдання: Підготуватися до наступного заняття на тему: “Основні етапи впровадження комплексної програми профілактики стоматологічних захворювань у дітей. Оцінка ефективності”

IV. ЛІТЕРАТУРА (див. список літератури):

1. Навчальна: а) основна: 2-11; б) додаткова: 1-9.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА до практичного заняття № 25 (8)

ТЕМА: Основні етапи впровадження комплексної програми профілактики стоматологічних захворювань у дітей. Оцінка ефективності.

курс – 3 , семестр-6, кількість годин – 2.

I. АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ:

Тільки комплексна система профілактичних патогенетично обґрунтованих заходів, спрямованих на оздоровлення організму та органів порожнини рота шляхом підвищення рівня резистентності дитячого організму та зниження інтенсивності впливу несприятливих факторів дає можливість добитись зменшити загальну та стоматологічну патології у дітей.

II. НАВЧАЛЬНІ ЦІЛІ ЗАНЯТТЯ:

Ознайомитись із системою заходів, що входять до комплексної профілактики стоматологічних захворювань.

III. ЗНАТИ:

- 1) основні складові КСП;
- 2) основні принципи КСП;
- 3) етапи КСП;

IV. ВМІТИ:

проводити заходи КСП в системі охорони здоров'я;
впроваджувати етапи КСП у стоматологічну практику;

V. САМОСТІЙНА АУДИТОРНА РОБОТА СТУДЕНТІВ:

Комплексна профілактика включає в себе методи, спрямовані на попередження загальних захворювань, а також методи, які сприяють підвищенню

резистентності зубів і пародонту. У зв'язку з цим, їх умовно можна розділити на дві групи – основні і допоміжні.

До основних відносять: 1) дотримання загального раціонального режиму; 2) збалансоване харчування; 3) раціональну гігієну порожнини рота 4) активну санітарно-освітню роботу шляхом формування медико-педагогічного переконання, завданням якої є створення необхідної мотиваційної бази

До допоміжних методів профілактики відносять: 1) обробку зубів мінералізуючими засобами; 2) призначення лікувальних зубних паст, гелів і ополоскувачів; 3) усунення первинної і вторинної травматичної оклюзії; 4) корегуючу гімнастику та ін.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ:

Послідовність впровадження КСП:

1. Аналіз ситуації
2. Визначення задач
3. Розробка програм
4. Апробація
5. Попередня оцінка ефективності
6. Корекція програми
7. Реалізація програми
8. Оцінка ефективності
9. Аналіз ситуації.
10. Нові завдання.

VII. МАТЕРІАЛИ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАНЯТТЯ:

1) Матеріали контролю для підготовчого етапу заняття:

1. Назвіть три методи профілактики стоматологічних захворювань за ступінню охоплення ними контингентів населення і видам профілактичних заходів.
2. Охарактеризуйте методи масової (загальнодержавної, популяційної) профілактики.
3. Методи колективної (групової) профілактики основних стоматологічних захворювань, які включають в себе?
4. Охарактеризуйте індивідуальну профілактику.
5. Які етапи включають епідеміологічні дослідження?
6. Основні характеристики комплексної системи профілактики.
7. Основні характеристики сучасної комплексної системи профілактики.
8. Вихідними даними для планування комплексної системи профілактики стоматологічних захворювань є?
9. Планування програми профілактики основних стоматологічних захворювань складається із наступних етапів?
10. Основними принципами проведення оцінки ефективності програми є?
11. Назвіть три методи профілактики стоматологічних захворювань за ступінню охоплення ними контингентів населення і видами профілактичних заходів.
12. Охарактеризуйте методи масової (загальнодержавної, популяційної) профілактики.
13. Методи колективної (групової) профілактики основних стоматологічних захворювань, які включають в себе?
14. Охарактеризуйте індивідуальну профілактику.
15. Які етапи включають епідеміологічні дослідження?
16. Основні характеристики комплексної системи профілактики.
17. Основні характеристики сучасної комплексної системи профілактики.
18. Вихідними даними для планування комплексної системи профілактики стоматологічних захворювань є?

19. Планування програми профілактики основних стоматологічних захворювань складається із наступних етапів?
20. Основними принципами проведення оцінки ефективності програми є?
-домашнє завдання: Підготуватися до підсумкового модуля № 2.

VIII. ЛІТЕРАТУРА (див.список літератури):

1. Навчальна: а) основна: 2-13; б) додаткова:5,9-13.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА

до практичного заняття № 26 (9)

ТЕМА: Підсумковий модульний контроль № 3.

курс –3, семестр-6, кількість годин – 2.

I. АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ:

Основним джерелом знань з профілактики стоматологічних захворювань для населення являється санітарна освіта. Відповідальність за її проведення (особливо серед дітей) лежить на лікарях-стоматологах. Правильно і своєчасно подані знання широким масам населення дають можливість більш ефективно проводити профілактично–лікувальну роботу як у поліклініках, так і в організованих колективах.

Повторення пройденого матеріалу, аналіз і синтез отриманих знань забезпечать краще засвоєння питань розділу, сприятимуть якісній підготовці спеціалістів.

II. НАВЧАЛЬНІ ЦІЛІ ЗАНЯТТЯ:

- 1).Ознайомити студентів з розвитком наукових поглядів на роль гігієнічного догляду за ротовою порожниною в профілактиці стоматологічних захворювань.
- 2).Закріпити у студентів знання і вміння, набуті на попередніх заняття.

III. ВИХОВНІ ЦІЛІ ЗАНЯТТЯ:

- 1)розвинути уявлення про те, що надзвичайно ефективним заходом профілактики карієсу та захворювань пародонту є раціональний гігієнічний догляд за ротовою порожниною;
- 2)оволодіти вмінням встановлювати психологічний контакт з пацієнтом та його родичами.

IV. ЗНАТИ:

- 1)Знати основні принципи проведення СПР в організованих дитячих колективах та з неорганізованим контингентом;
- 2)Роль раціонального харчування у профілактиці карієсу зубів;
- 3)Роль загальнодержавних заходів у профілактиці карієсу зубів.

V.ВМІТИ:

- 1) скласти бесіду, лекцію, санбюлетень, буклет та ін. для активних та пасивних методів роботи;

2) провести заходи по санітарно-освітній роботі, гігієнічному навчанню та вихованню в організованому дитячому колективі.

VI. САМОСТІЙНА АУДИТОРНА РОБОТА СТУДЕНТІВ: ЗАГАЛЬНІ ТА МІСЦЕВІ КАРІЄСОГЕННІ ФАКТОРИ

Карієсогенні фактори загального характеру	Місцеві карієсогенні фактори	Порушена резистентність зубних тканин
- неповноцінне харчування; - низький вміст фтору у питній воді; - хвороби та порушення функціонального стану внутрішніх органів дитини; - екстремальні впливи.	- зубні відкладення; - патогенна мікрофлора; - зміна кількісного та якісного складу слини; - вживання харчових продуктів з великим вмістом вуглеводів.	- неповноцінна структура; - відхилення у хімічному складі; - спадкова схильність зубних тканин до карієсу.

VII. МАТЕРІАЛИ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАНЯТТЯ:

1) Матеріали контролю для підготовчого етапу заняття:

- дивитися додаток з питаннями до модуля № 3:

2) Матеріали методичного забезпечення самопідготовки студентів:

методичні рекомендації;

домашнє завдання:

а) Підготуватись до диференційованого заліку.

б) Підготувати зошит з домашніми завданнями і щоденник.

VIII. ЛІТЕРАТУРА (див. список літератури):

1. Навчальна: а) основна: 2-5; б) додаткова: 2,7-13.

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА

до практичного заняття № 27 (10)

ТЕМА: Диференційований залік.

курс –3, семестр-6, кількість годин – 2.

I. АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ:

Основним джерелом знань з профілактики стоматологічних захворювань для населення являється санітарна освіта. Відповідальність за її проведення (особливо серед дітей) лежить на лікарях-стоматологах. Правильно і своєчасно подані знання широким масам населення дають можливість більш ефективно

проводити профілактично–лікувальну роботу як у поліклініках, так і в організованих колективах.

Повторення пройденного матеріалу, аналіз і синтез отриманих знань забезпечать краще засвоєння питань розділу, сприятимуть якісній підготовці спеціалістів.

II. НАВЧАЛЬНІ ЦІЛІ ЗАНЯТТЯ:

1). Закріпити знання і вміння, набуті на попередніх заняттях.

III. ВИХОВНІ ЦІЛІ ЗАНЯТТЯ:

- 1)розвинути уявлення про те, що надзвичайно ефективним заходом профілактики карієсу та захворювань пародонту є раціональний гігієнічний догляд за ротовою порожниною;
- 2)оволодіти вмінням встановлювати психологічний контакт з пацієнтом та його родичами.

IV. ЗНАТИ:

- 1)Знати основні принципи проведення СПР в організованих дитячих колективах та з неорганізованим контингентом;
- 2)Роль раціонального харчування у профілактиці карієсу зубів;
- 3)Роль загальнодержавних заходів у профілактиці карієсу зубів.

V.ВМІТИ:

- 1) скласти бесіду, лекцію, санбюлетень, буклет та ін. для активних та пасивних методів роботи;
- 2) провести заходи по санітарно-освітній роботі, гігієнічному навчанню та вихованню в організованому дитячому колективі.

VI.МАТЕРІАЛИ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАНЯТТЯ:

1)Матеріали контролю для підготовчого етапу заняття:

- дивитися додаток з питаннями до диф.заліку:

2)Матеріали методичного забезпечення самопідготовки студентів:

методичні рекомендації;

домашнє завдання:

- а) Підготуватись до диференційованого заліку.
- б) Підготувати зошит з домашніми завданнями і щоденник.

VII. ЛІТЕРАТУРА (див.список літератури):

1.Навчальна: а) основна: 2-5; б) додаткова:1-7.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ЗАЛІКУ З ПРОФІЛАКТИКИ СТОМАТОЛГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ

1. Наукове обґрунтування первинної профілактики карієсу зубів.
2. Карієсогенна ситуація в порожнині рота. Фактори, що призводять до її формування, методика їх виявлення та усунення.

3. Екзогенна профілактика карієсу препаратами фтору . Методика проведення, оцінка ефективності. Механізм дії.
4. Комплексна система профілактики карієсу зубів. Основні елементи програми. Критерії оцінки ефективності впровадження програми профілактики карієсу зубів та захворювань пародонту.
5. Санітарна освіта в системі комплексної профілактики стоматологічних захворювань. Основні форми санітарно-освітньої роботи з різними контингентами населення.
6. Строки та ознаки фізіологічного прорізування тимчасових зубів.
7. Періоди розвитку тимчасових зубів. Строки закладки, мінералізації та прорізування зубів.
8. Строки закладки, мінералізації та прорізування постійних зубів у дітей. Фактори, що впливають на ці процеси.
9. Епідеміологія основних стоматологічних захворювань. Епідеміологічне обстеження в стоматології. Методи, облікові форми.
10. Ендогенна профілактика карієсу препаратами фтору. Показання, дозування, ефективність профілактики. Механізм дії.
11. Сучасні принципи організації та методи проведення профілактики стоматологічних захворювань.
12. Принципи диспансеризації дітей у стоматолога. Організаційні форми, етапи диспансеризації, оцінка ефективності.
13. Анатомо-топографічні особливості тимчасових та постійних зубів у дітей. Відмінності тимчасових зубів від постійних.
14. Методики чищення зубів. Контрольоване чищення зубів в організованих дитячих колективах.
15. Зубні відкладення. їх роль у патогенезі карієсу зубів та захворювань пародонту.
16. Методика виявлення та видалення зубних відкладень. Профілактика їх утворення.
17. Строки закладки, формування та мінералізації постійних зубів у дітей.
18. Періоди розвитку постійних зубів у дітей. Залежність розвитку зубів від загального стану організму.
19. Методи та засоби ендогенної профілактики карієсу в період закладки та формування зубів (У вагітної жінки, яка готує дитину, грудної дитини).
20. Фактори, що впливають на закладку та мінералізацію зубів у постнатальному періодах.
21. Поширеність та інтенсивність карієсу зубів у дітей. Вплив кліматичних, географічних, соціально-економічних, екологічних факторів на поширеність та інтенсивність карієсу в дітей.
22. Організаційні форми та принципи диспансеризації дитячого населення у стоматолога в залежності від ступеню ризику розвитку стоматологічних захворювань.
23. Оцінка гігієнічного стану порожнини рота за Федоровим-Володкіною, Гріном-Вельміном, Сілнес-Лоу.
24. Індивідуальна профілактика захворювань пародонта. Засоби гігієни, методи їх використання.

25. Герметизація фісур як метод профілактики карієсу жувальних зубів. Класифікація герметиків, методика проведення герметизації.
26. Індексна оцінка стану тканин пародонта (РМА, СРІ, Ш, КПІ, SBI).
27. Гомеостаз твердих тканин зуба після прорізування. Механізми регуляції.
28. Емаль зуба. Гістологічна будова, хімічний склад, фізичні властивості. Механізм демінералізації емалі.
29. Методи та засоби екзогенної профілактики карієсу зубів у дітей.
30. Організація та проведення групової профілактики карієсу зубів в організованих дитячих колективах.
31. Планування, організація та проведення профілактичних заходів в організованих дитячих колективах.
32. Аналіз та оцінка ефективності первинної профілактики карієсу зубів і захворювань пародонту.
33. Засоби та методи гігієнічного догляду за порожниною рота. Вибір гігієнічних засобів в залежності від стоматологічного статусу.
34. Слима. її склад, властивості, роль у підтриманні гомеостазу твердих тканин зубів.
35. Карта ВООЗ, її характеристика. Методика заповнення карти епідеміологічного обстеження ВООЗ. Оцінка результатів.
36. Організація комплексної профілактики карієсу зубів. Державний, груповий, індивідуальний рівні впровадження.
37. Пелікула, м'який зубний наліт, бляшка. їх роль в генезі карієсу, гінгівіту.
38. Грудне вигодовування. Його роль у профілактиці стоматологічних захворювань.
39. Роль раціонального харчування в профілактиці карієсу.
40. Механізми захисту порожнини рота. їх роль в профілактиці карієсу зубів, захворювань апродонту.
41. Гігієнічне навчання та виховання. Організація. Методи проведення.
42. Антенатальна профілактика стоматологічних захворювань. Організація, методи впровадження.
43. Вуглеводи в генезі карієсу. Механізм дії. Методи попередження.
44. Роль первинної профілактики у попередженні виникнення стоматологічних захворювань у дітей.
45. Мікрофлора порожнини рота. її фізіологічне значення, участь у механізмах розвитку карієсу та захворювань пародонту. Методи та засоби запобігання її патологічного впливу.
46. Засоби, гігієни порожнини рота. Класифікація, фізико-хімічні властивості. Показання до застосування.
47. Пародонт у дітей, його будова, зубо-ясенна борозна і профілактика гінгівіту в дітей.
48. Значення кальцію, фосфату, фтору і основних структурних елементів емалі зуба для екзогенної профілактики карієсу. Механізм дії. Засоби.
49. Недозріла емаль як можливий карієсогенний фактор. Методи та засоби профілактичного впливу.

РЕГЛАМЕНТ ПРОВЕДЕННЯ ДИФЕРЕНЦІЙНОГО ЗАЛІКУ

Диференційований залік з профілактики дитячої стоматології для студентів 3 курсу стоматологічного факультету проводиться на останньому практичному занятті бсеместру за умови повного відвідування курсу лекцій та практичних занять.

Диференційний залік з профілактики дитячої стоматології складається з двох частин: теоретичної та практичної частини.

Теоретична частина заліку приймається у вигляді усної відповіді на Зпитання, по одному з кожного розділу питань, що виносяться на диференційний залік. Оцінювання студента проводиться згідно критерію оцінок.

Практична частина заліку складається з демонстрації студентам однієї практичної навички з переліку практичних навичок, якими студент повинен оволодіти протягом бсеместру.

Загальна оцінка за диференційований залік є середньою арифметичною з оцінок за теоретичну та практичну частини.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК З ПРОФІЛАКТИКИ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ СТУДЕНТ:

Вміти обстежити порожнину рота дитини.

Вміти визначати індекси карієсу/КПВ зубів, КП поверхонь, кп зубів, КПВ+кп зубів/.

Вміти заповнювати карту епідеміологічного обстеження ВООЗ.

Вміти оцінювати захворюваність карієсом, гінгівітом, парадонтитом на основі даних карти ВООЗ.

Вміти визначати індекси гігієнічного стану порожнини рота/Грін-Вермілліона, Федорова-Володкіної, Сілнес-Лоу/.

Вміти визначати індекси стану тканин пародонту/РМА, СРІТМ, КПІ, РІ/.

Оволодіти методикою індивідуальної чистки зубів.

Оволодіти методикою контролю за якістю чистки зубів та гігієнічним доглядом ротової порожнини із використанням різних барвників (колор-тест) .

Вміти призначати засоби гігієни порожнини рота в залежності від стоматологічного статусу.

Вміти визначати карієсогенну ситуацію в порожнині рота.

Вміти виконувати гігієнічний догляд за порожниною рота із застосуванням зубочисток, флосів, зубних ниток, міжзубних стимуляторів та ін..

Вміти видаляти зубні відкладення із застосуванням стоматологічних інструментів, ультразвуку.

Вміти скласти санітарний бюлетень на тему стоматологічної профілактики.

Вміти скласти план бесід по профілактиці стоматологічних захворювань в організованих дитячих колективах.

Вміти визначати індивідуальні дози препаратів для ендогенної профілактики карієсу зубів.

Оволодіти технікою обробки зубів мінералізуючими розчинами та фторвмісними лаками.

Вміти провести групову профілактику стоматологічних захворювань у дітей дошкільного віку – проведення уроку здоров'я.

ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ З ПРОФІЛАКТИКИ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА.

Боровский Е.В., Леонтьев В.К. Биология полости рта. — М., 1991. — 304с.

Виноградова Т.Ф. Диспансеризация детей у стоматолога. - М.: Медицина, 1988.

Данилевский Н.Ф., Вишняк Г.Н., Политун А.М. Пародонтология детского возраста.-К. :Здоров'я, 1981.

Куцевляк В.И. Детская терапевтическая стоматология. Учебное пособие. Балаклея:"Балаклеящина", 2002. -420с.

Колесов А.А. Стоматология детского возраста.-М.: Медицина, 1991

Мельниченко Э.М. Профилактика стоматологических заболеваний.- Минск:Высш. школа. 1990.-158с.

Пахомов Г.Н. Первичная профилактика в стоматологии.-М.: "Медицина", 1983

Профилактика стоматологических заболеваний под ред.

Куцевляка В.И., Харьков ХГМУ, 2001.- 216с.

Смоляр Н.І. Профілактика стоматологічних захворювань у дітей.- Львів:Світ, 1995.

Стоматология детского возраста под ред. Виноградовой Т.Ф. Москва:"Медицина".-1987. -526с.

11.Терапевтична стоматологія дитячого віку за ред. Хоменко Л.О. - Київ: "Книга плюс", 1999.-525с.

12.Федоров Ю.А.Профилактика заболеваний зубов и полости рта. - Ленинград : "Медицина", 1979.-144с.

13.Хоменко Л.О., Шматко В.І., Остапко О.І., Біденко Н.В. та ін. Стоматологічна профілактика у дітей. Київ, 1993.-192с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА.

Курякина Н.В. Терапевтическая стоматология детского возраста. - Москва:"Медицинская книга".- 2001. -744с.

Кухта С.Й. Терапевтична стоматологія: Тлумачний словник. -Львів, 1995. —235 с.

Левицкий А.П., Мизина И.К. Зубной налёт. — К., 1987. — 80 с.

Логинова Н.К. Функциональная диагностика в стоматологии.

Москва, «Партнер», 1994. — 80с.

Леус П.А. Коммунальная стоматология. Брест, 2000.-284с.

Машковский М.Д. Лекарственные средства: в 2 т. — 14-е изд. новое. — М., 1997. — Т.1. — 543 с; Т.2. — 590 с.

Окушко В.Р. Кариес: превентивная терапия. — Донецк, 1993. — 110 с.

- Окушко В.Р. Клиническая физиология эмали зуба.— Киев «Здоров'я»,1984.—63 с.
- Окушко В.Р. Физиология эмали и проблема кариеса зубов. Кишинев«Штиинца», 1989. — 79 с.
- Овруцкий Г.Д., Марченко А.И., Зелинская Н.А. Иммунология кариеса зубов.— К., 1991. —95 с.
- Овруцкий Г.Д., Водолацкий М.П., Водолацкая А.М. Прогнозирование и дозонологическая диагностика кариеса зубов.Ставропольское книжное издательство, 1990.-96с.
- Прохончуков А.А., Логинова Н.К., Жижина Н.А. Функциональная диагностика в стоматологической практике. — М., 1980. — 271 с.
- Профилактика стоматологических заболеваний под ред. Кузьминой Э.М.Учебное пособие. Москва, 1997.-136с.
- Разумеева Г.П., Удовицкая Е.В., Букреева Н.М. Первичная профилактика стоматологических заболеваний у детей. Киев: „Здоров'я", 1987.-152с.
- Улитовский СБ.Мануальная зубная щетка.Санкт-Петербург:"Человек",2002. - 224с.
- Яковлева В.И., Трофимова Е.К., Давидович Т.П., ПросверякГ.П. Диагностика, лечение и профилактика стоматологических заболеваний. — Минск, 1994.— 494 с.